

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—, — Poštno-čekovni račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon interurban 113.

Cena inseratov: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—, 1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Kmetijska družba za Slovenijo.

Bah dravske banovine inž. Dušan Serbec je razpustil 12. novembra »Kmetijsko družbo za Slovenijo«, in sicer na osnovi čl. 4 zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi z dne 6. januarja 1929. Kot razloge razpusta navaja g. ban, da je Kmetijska družba postala torišče dveh nasprotujočih si političnih struj. Že leta 1923 je bila takratna Pokrajinska uprava za Slovenijo primorana razpustiti glavni odbor ter postaviti za gerenta vladnega komisarja. Kmetijska družba bi imela po členu 2 (točka 9) svojih pravil posredovati za svoje ude nakup in prodajo gospodarskih potrebščin, in sicer brez dobička. Kmetijska družba pa je krenila na kupčijsko polje. Kakor je doznala revizija društvenih knjig, so dobivali tudi nečlani v velikih množinah kmetijske potrebščine. Osebito je gospodarska zadruga »Ekonom«, pri kateri so poglavitno udeležene vodilne osebe bivše Samostojne kmetijske stranke, dobivala blago, in to ceneje kakor podružnice. Tudi nekaterim trgovcem je Kmetijska družba dobavljala blago po nižjih cenah kakor lastnim podružnicam. Ko je manjšina v družbi prijavila sprejem okrog 2500 novih članov, je glavni odbor sprejem odklonil, in sicer ne iz stvarnih razlogov, marveč pod vidikom, da se ohrani dosedaj vladajoči strankarski struji (nekdanji Samostojni kmetijski stranki) v družbi za vsako ceno nadaljnje vodstvo. Na občnem zboru 5. septembra je prišlo do burnih prizorov, nepopolni dnevni red se je izvršil pomanjkljivo, osporava se tudi veljavnost izvršenih volitev. Kmetijska družba je torej po-

stala iz čisto gospodarskega društva politično društvo. Kot tako pa nima več pravice do obstoja. Ta dekret g. bana je bil predsedniku Kmetijske družbe g. Francu Terčku dostavljen v četrtek, 14. novembra. Še isti dan je prevzel od bana imenovani upravitelj Oton Detela, vladni svetnik v pokoju in veleposestnik, upravo družbinega premoženja in vodstvo poslov. Medtem so bila od banske uprave potrjena pravila nove Kmetijske družbe in v soboto, dne 16. novembra se je vršil v Ljubljani ustanovni občni zbor Kmetijske družbe. Na njem je bil izvoljen za predsednika Oton Detela; za podpredsednika Josip Lenarčič, veleposestnik na Verdu in Hauptman Peter, župnik v Dobrovi pri Ljubljani; kot odborniki Bruljc Franc, veleposestnik in župan Šmihelj-Stopiče, Jan Jakob, posestnik v Podhomu, Kernik Anton, graščak na Brdu, Levstik Miloš, posestnik na Bregu pri Celju, Piber Janez, župnik v Šenčurju, Robič Srečko, posestnik v Limbušu, Rus Ivan, posestnik v Grosupljem, Steblovnik Martin, posestnik Rečica ob Paki, Štrcin Janez, posestnik, Kapljas, Šušterčič Josip, posestnik v Seničici, Vesenjaj Franc, posestnik v Moškanjcih, inž. Zidanšek Josip, kmetijski referent v Mariboru; kot računski pregledniki Jenko Josip, posestnik, Vodice, Rajh Jakob, posestnik, Ljutomer, Zabret Ivan, posestnik, Bobovec pri Kranju.

Novi glavni odbor bo izvedel organizacijo družbe po podružnicah. Ko bo vse to delo izvršeno, se bo vršil redni občni zbor, ki bo izvolil stalni odbor.

Delo in uspehi obl. samouprave v Mariboru.

V petek, dne 15. novembra so prenehale vsled nove upravne ureditve države oblastne samouprave. Spričo tega dogodka je umestno in primerno, da s splošnimi potezami občrtamo delovanje mariborske oblastne samouprave in njene uspehe za ljudstvo.

Zasnova in potek delovanja.

Volitve v oblastne skupščine so bile 23. januarja 1927. Mesec kasneje, 23. februarja je bila otvoritev oblastne skupščine. Oblastni odbor, ki je bil izvoljen na prvem zasedanju, se je mo-

ral izpočetka boriti z velikimi težavami. Delovati je moral v treh sobah, ki mu jih je dalo deloma na razpolago veliko županstvo. Njegovo delovanje je dobilo večji razmah, ko je po nakupu nekdanje Scherbaumove vile prenesel 16. avgusta 1927 tje kaj svoje urade. Oblast je morala gledati, da se finančno kolikor toliko osamosvoji. Od države ni bilo pričakovati več kakor samo kritje izdatkov za ustanove in posle, katere je oblast prevzela od države, in to samo v izmeri, kolikor je država za te posle sama trošila.

Po zavrnitvi prvega proračuna od strani finančnega ministrstva, ki se je zgodila radi tega, ker za ugotovljene potrebščine ni bilo predvideno kritje, je oblastna skupščina 21. julija 1929 sklenila drug proračun, ki mu je bila podlaga 10 milijonsko investicijsko posojilo. Vendar tudi s tem proračunom ni bila ustvarjena pravilna finančna razvojna možnost, ker je bilo treba skrbeti za redno kritje neobhodnih potrebščin. Tako je oblastna skupščina 22. decembra 1927 sklenila tretji proračun, ki je predvideval okoli 14 milijonov dohodkov. V naslednjih dveh letih se je razvoj proračuna oblastne skupščine, kar se tiče njegovih dohodkov in izdatkov, vršil postopno, in sicer v popolnem skladu z velikimi nalogami, ki jih je oblastna samouprava imela vršiti ter jih je tudi izvršila.

Cestna dela.

Spodnja Štajerska je v nekdanji avstro-ogrski monarhiji bila v javno-pravnem prometnem oziru zapostavljena za nemškimi deli dežele. Vsled tega je nastala velika potreba za gradnjo novih cest ter za popravo in delno preložitve starih cest. Oblastni odbor je zastavil svoje delo predvsem pri onih zgradbah, ki jih je državna uprava vsled pomanjkanja kreditov ustavila. Razne elementarne nezgode so bile povzročile velike škode na cestah. Oblastna samouprava je bila pred težko nalogo vsesplošne sanacije, za katero pa so razpoložljiva sredstva bila jako skromna.

Oblastna samouprava si je bila v svesti svoje naloge, kar se tiče cest v oblasti, ter je že v proračunu z mesca julija 1927 določila svoto okoli 2 milijonov dinarjev za javna dela, okrajne ceste, popravila in izgraditev novih cest, popravila mostov in za podporo občinskih cest. Ta svota je sorazmerno rastla. Treba je ugotoviti, da je oblastna samouprava za vsa ta cestna dela tekom svojega delovanja izdala okoli 20 milijonov dinarjev.

V teku so naslednja cestna dela: vavljanje oblastne ceste Pesnica—Sv. Lenart in oblastne ceste Šmartno ob Paki—Nazarje; zgradbe novih cest Sv. Benedikt — Ščavnica — Lomanoše, Turnišče — Radmožanci v Prekmurju, Savci — Rucmanci (okraj Ormož), Lesično — Sv. Urban, Belo pri Šmarju — Zibika, Sv. Jernej pri Ločah — Ličenca, Polzela — Sv. Andraž — Velenje, Stoprce pri Rogatecu — Čermožišče.

Ivanjkovci — Svetinje, Jurjevci — Stogovci pri Majšperku; preložitev okrajne ceste Središče — Ljutomer čez Staro goro; zgradba betonskega mostu čez Hudinjo v Celju v tiru okrajne ceste Celje — Teharje.

Vodna dela.

Oblastna samouprava je poklanjala veliko pozornost ogromni škodi, ki jo povzročajo poplave rek in potokov, kakor tudi hudourniki. Oblastni odbor se je takoj odločil pričeti s sistematično regulacijo teh rek in potokov ter je določil svoj minimalni uravnavni program, ki ga je nameraval izvršiti tekom 5 let. Izvršil je regulacijska dela na Pesnici pri Moškanjcih, Meži pri Prevaljah, Žičnici pri Špitaliču in Žičah, Ternavi v Medjimurju, Radmožanškem potoku v Prekmurju, na Misljini, Hudinji, Bolski, Libenici, Dravi, Savinji, Ledavi, na potoku Črnc, Limbuškem potoku, na Voglajni, Koprivnici, Muri v Prekmurju, Dravinji pri Stogovcih pri Majšperku, na Rogoznici; nadalje še ta dela: zgradba hudournikov v Zgornji Savinjski dolini nad Solčavo, drenažna dela v Gradiški pri Kungoti, zgradba vodovoda v Mariji v Puščavi.

Za regulacijo rek in potokov, za melioracije, za sanacije plazov, za vodovode, hudournike, podporo za razne nezgode po poplavi je oblastna samouprava potrošila:

Leta 1927	907.734.31 Din.
Leta 1928	3.500.714.77 Din.
Leta 1929	1.485.200.55 Din.

Skupaj 5.893.649.63 Din.

Zdravstvo.

Oblastna samouprava je plačevala iz svojih sredstev plačo 67 okrožnim zdravnikom in namestnikom. Imela je pod svojim nadzorstvom šest javnih in tri zasebne bolnice ter dve oblastni in eno zasebno hiralnico. Vsi zavodi so prejeli od oblastne samouprave mesečno subvencijo na račun oskrbnih stroškov za siromašne bolnike.

V posameznih zavodih so se izvršila večja in manjša gradbena dela in adaptacije. Tako v splošni bolnici v Mariboru: infekcijski oddelek se je povečal na trikratno velikost in uredil se je porodniški oddelek v bivšem mariborskem sanatoriju, ki je bil nakupljen v to svrhu.

V javni bolnici v Celju: gradi se nov oddelek za ženske bolezni s porodnišnico, povečal se bo tudi infekcijski oddelek.

V javni bolnici v Slovenjgradcu se bo zgradilo novo upravno poslopje s stanovanji za posvetno pogodbeno oboje, pisarno in parno pekarno ter nova bolniška kapelica, vrši se prezidava prostorov za povečanje operacijske klorane in napeljuje se nova centralna kurjava.

V javni bolnici ter hiralnici v Ptujju se je uredila nova centralna kurjava.

V hiralnici v Vojniku se je zgradilo novo gospodarsko poslopje.

Skrb za kmetijsko izobrazbo.

Oblastni odbor je organiziral števil-

ne tečaje za učitelje in učiteljice kmetijsko-nadaljevalnih šol. Ti tečaji so se vršili na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru, na kmetijski šoli v Št. Juriju ob južni železnici in v zavodu šolskih sester v Mariboru. Vsi ti tečaji so bili dobro obiskani in je oblastna samouprava izdala za organizacijo teh tečajev 45.000 Din.

V letu 1928-29 je oblast organizirala nadalje kmetske šole za fante. Teh šol je bilo 24, ki jih je obiskovalo 511 učencev, povprečno 21 na šolo. Povprečna starost učencev je bila od 17. do 30. leta, obiskovali pa so šole tudi možje v zrelejši dobi, nekateri so bili stari celo do 70 let. Na teh šolah je učilo 67 rednih in 17 izrednih učnih moči. Izdatki oblastne samouprave za te šole so znašali 57.000 Din.

Veliko korist so prinesle tudi gospodinjске šole, ki jih je organizirala oblast. Teh je bilo 18 in sicer 13 za kmetjska dekleta in pet za delavska dekleta. Učenek je bilo na teh šolah 253, v starosti od 18 do 23 let. Število učnih moči pa 51 rednih in devet izrednih. Za te šole je izdala oblast 80.000 Din. Oblast pa je skrbela tudi za učne pripomočke teh šol in izdala tudi dve učni knjigi: Tloznanstvo in Kmetijsko knjigovodstvo.

Zelo pa je skrbela oblast tudi za obrtno nadaljevalno šolstvo. Obrtno nadaljevalnih šol je bilo 35, dalje 7 trgovsko nadaljevalnih in dve gostilničarski nadaljevalni. Za vse te nadaljevalne šole je izdala oblast 93.600 Din podpore.

Skrb za povzdigo kmetijstva.

Posebno skrb je oblastni odbor posvečal napredku kmetijstva. Na vseh poljih kmetijstva se je poznala njegova skrbna roka in povsod so oblastna sredstva skrbela, da se je kmetijstvo v mariborski oblasti dvignilo.

Navesti hočemo samo nekaj števil: Oblastna samouprava v Mariboru je subvencionirala s 50 odstotnimi prispevki v času 1928-29 nabavo raznih strojev in izdala v ta namen za: razmetalo gnojil Din 3000; gnojnične sesalke 50.000 Din; travniške brane 30.000 Din; trijerje 130.000 Din; sejalne stroje 60 tisoč Din; mlatilnice 20.000 Din.

Okrožni inspektorat v Mariboru.

Iz Beograda se poroča, da se bo okrožnim inspektoratom, ustanovljenim na ozemlju bivše Srbije, ki je prideljeno bodisi dunavski, bodisi drinski, bodisi zetski banovini priznala precejšnja pristojnost za reševanje poslov. To je potrebno radi velike oddaljenosti teh krajev od središč banovin: od Novega sada, Sarajeva in Cetinja. Potrebno pa tudi zategadelj, da se vsi upravni posli vršijo bolj naglo in bolj skladno s krajevnimi razmerami. Istotako se obljublja okrožnim inspektoratom savske banovine, ki ima svoj sedež v Zagrebu, obsežnejša pristojnost.

Kar se tiče mariborskega okrožnega inspektorata, smo že večkrat poudarili, kako potrebno je, da se mu čudeli večji delokrog. Ozemlje nekdanje mariborske oblasti je obsežno, razdalje

Posebej še za vinarstvo:

Za škropilnike 14.000 Din; strokovni tečaji 61.010 Din; vinske razstave 13.000 Din; pobiranje šmarnice, prispevki za dobavo trsa 47.294 Din; vrbogojstvo in pletarstvo 16.553 Din.

Za sadjarstvo je izdala oblast za nabave sadnih mlinov 1500 Din, sadnih tiskalnic 50.000 Din in za škropilnice 92.540 Din.

Za ureditev 261 gnojišč v letu 1928 in 1929 je dala oblast 383.631 Din podpore.

»Jutro« o samoupravah.

Delo oblastne samouprave je torej bilo mnogostransko in združeno z velikimi uspehi. Ljudstvo na nakdanjem Spodnjem Štajerskem, na Koroškem, v Prekmurju in Medjimurju se ga bo spominjalo s hvaležnostjo. Spričo navedenih dejstev se nam zdi čudno, kako je moglo »Jutro« v svoji številki z dne 12. novembra zapisati o oblastnih samoupravah v obče — torej tudi o slovenskih — to-le sodbo: »Za takimi samoupravami bodo seveda žalovali le neposredni interesenti, narod in država pa sta hvaležna, da je tega izrastka konec.« Delo mariborske in ljubljanske samouprave dokazuje, kako je ta splošna sodba nestvarna, neresnična in krivična. Prišel bo čas, ko se bo »Jutro« samo o tem prepričalo.

Po prenehanju oblastnih samouprav je »Jutro« dne 17. novembra v članku, polnem notranjega zadovoljstva, med drugim ugotovilo, »da je bilanca oblastnih samouprav več kakor klavrna.« Dostavilo je to-le sodbo: »Razumljivo je, da narod povsod pozdravlja njihov konec z vzdihom olajšanja.« »Jutro« je tukaj zamenjalo narod s tistim majhnim krogom ljudi, ki stojijo za tem listom. Da se ti ljudje čutijo olajšane ter da pozdravljajo konec oblastnih samouprav z neprikritim veseljem, je staviti na račun tistega zagriženega strankarstva (»Jutro« piše partizanstva), katero ono še vedno tako hrabro pobija pri drugih, pri sebi ga pa zatajiti ne more. Bodočnost bo pokazala, kako dolgo bo pri »Jutru« trajalo tisto čustvo, ki ga je sedaj obvladalo ter se javlja »z vzdihom olajšanja.«

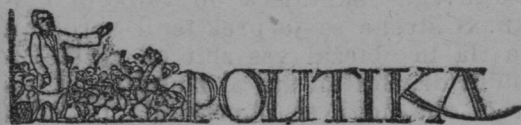
med kraji na periferiji (ob mejah) in med Ljubljano toliko, da bi potovanje ljudi s teh krajev na središče banovine povzročalo prevelike stroške in zahtevalo veliko časa. Položaj Maribora ob državni meji zahteva ne samo večjo pozornost policijske oblasti, marveč naglo reševanje upravnih poslov v obče. Vse to, in zlasti še tudi narodna izpostavljenost Maribora, ki bi s popolno koncentracijo banske uprave v Ljubljani izgubil veliko število narodnega uradništva, priporoča in zahteva izgraditev mariborskega okrožnega inspektorata.

Označenim razlogom je tehnost razširjena s tem, da je Maribor tudi s prenehanjem samouprave prenehal biti sedež oblastnega odbora in njegovih obsežnih uradov. Kaj bo Maribor s tem

izgubil, se bo kmalu pokazalo. Ker je banovinska uprava prevzela posle oblastne samouprave, je tem več razlogov za to, da naj se izgradi okrožni inspektorat v Mariboru z obsežnim delokrogom in državno-upravnega in nekdanjega samoupravnega področja. Bila bi tudi čudna slika preseljevanja, ako bi vsi uradni oddelki z uradniki vred, bodisi državnimi bodisi nekdanjimi samoupravnimi, morali odpotovati iz Maribora. Nova ureditev državne uprave k temu nikakor ne sili. Ravno nasprotno daje člen 22. zakona o nazivu in raz-

delitvi kraljevine na upravna področja z dne 3. oktobra 1929 možnost za ustanovitev in zgraditev okrožnega inspektorata v Mariboru s prav obsežnim delokrogom.

Ta delokrog naj bi obsegal različne in številne posle s področja državne in nekdanje oblastne samouprave. Mislimo, da so vsi razlogi za to, nobenega nujnega razloga pa ni proti. Kdor bi hotel preprečiti uporabo člena 22. navedenega zakona na Maribor in njegov okrožni inspektorat, bi to tudi moral zagovarjati.

V NAŠI DRŽAVI.

Najprej utrditev državnih temeljev — potem parlament. Naš minister dvora je dal poljskemu časnikarju za javnost izjavo, v kateri to-le podčrtava: **Utrditve na parlamentarno stanje se bo izvršila potem, ko se bo dovršilo popolnoma notranje izboljšanje ter utrditev razmer. Parlamentarno stanje bo zadnja stopnja te utrditve, ki gre počasi, a sigurno ter po programu.**

Nadaljni zakonodajni program sedajne vlade. Sedajna vlada še ima na programu dva važna zakona: splošni državljanski zakonik in trgovski zakon. Ker sta ta dva zakona zelo važna, bosta njuna načrta kakor hitro bosta gotova — in to bo v početku januarja ali februarja — izročena javnosti in pristojnim krogom v razpravo. Z uveljavljenjem teh zakonov bo dovršena doba velikega zakonodajnega dela sedanjega vlada, ki si je kot svojo prvo nalogo postavila izenačenje zakonodajstva.

Število finančnih direktij, katerih je bilo dosedaj 14, se bo sedaj znižalo. — Podpisan je že zakon, s katerim se imenuje v vsaki banovini po ena finančna direktija. Razen tega dobi eno tudi Belgrad z Zemunom in Pančevom. — Vseh finančnih direktij bo torej deset. Zakon stopi v veljavo 1. januarja. Do tedaj ni pričakovati spremembe v osobi dotedanjih finančnih direktij.

V DRUGIH DRŽAVAH.

V Avstriji se mnogo piše o spremembi ustave. Sedaj so začeli tudi socialni demokratje popuščati in izjavljajo, da se naj izvrši ustavna sprememba v kompromisnem smislu po predlogu kanclerja dr. Schoberja.

Velesile razpravljajo o razorožitvi in predvsem o odpravi podmorskih ladij. Najmanj naklonjenosti glade podmornic je kazala Italija. Najnovejša poročila zatrjujejo, da bo pristopila tudi Italija k predlogu za popolno odpravo podmornic, ako bi postalo razmerje med francoskim in italjanskim vojnim brodom enako. V Sredozemskem morju bi pač tudi Italjani radi imeli isto in še večjo besedo nego Francozi. Ameriški predsednik Hoover je stavil velesilam predlog, da bi se naj smatrale ladje za prevoz živih v vojni ravno tako kakor bolniške ladje.

Svetovno časopisje razkriva te dni zvezo med nemško vojsko in ruskimi sovjeti. Po teh razkritjih izdelujejo ruske tovarne pod vodstvom nemških inženerev razna najmodernejša razstrelivna sredstva ter najbolj nevarne strupene pline zase in za Nemčijo. Ruska armada pošilja v Nemčijo svoje oficirje, da spoznajo nove iznajdbe vojaško-tehnične industrije.

Nova Tardieujeva francoska vlada je žela že dvakrat v parlamentu zapujico. Je upanje, da bo ta kabinet dolgotrajnejši, nego se je to prvotno mislilo. — Francija bo izpraznila Porenje do 30. junija 1930.

Mednarodno vojno-odškodninsko (reparacijsko) banko snujejo države: Anglija, Belgija, Francija, Nemčija, Italija, Japonska in ameriške Združene države. Namen banke je, omogočiti mednarodnih finančnih poslov in posredovanje pri mednarodnih plačevanjih. Kapital banke znaša 300 milijonov švicarskih frankov, od katerih bo plačanih 25 odstotkov pri podpisu delnic.

Časopisje naglašja, da bo sklicana začetkom decembra v mestu Haag druga konferenca, na kateri se bo razpravljalo o plačevanju nemške vojne odškodnine državam, katere so bile oškodovane od nemške vojske.

vzgledujejo vse krščanske matere. Ena med temi je bila sv. Felicita.

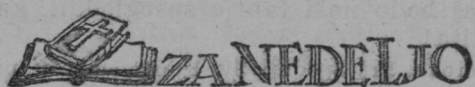
Živela je za cesarja Antonina (138 do 161 po Kristusovem rojstvu). Bila je vdova, ki se je popolnoma posvetila službi božji in vzgoji svojih sedem sinov. Dečki so se čisto navzeli mišljenja svoje matere in so vzrastli v mladeniče, ki jim je bilo vodilo vsega njihovega življenja vera Kristusova s svojimi nauki in zapovedmi. Kristjani so bili ponosni na to družino in tudi marsikaterega pogana je vzgled teh sedem krasnih mladeničev premagal, da so

tudi oni postali kristjani ali da so vsaj z vsem občudovanjem in priznanjem govorili o Feliciti in njenih sinovih. — Vse to pa je vzbudilo zavist poganskih duhovnikov. Ti so zatožili Felicito pri mestnem poglavarju, da ovira češčenje bogov in da se bodo ti za to maščevali, če ne dobijo zadoščenja. Poglavar Publij je dal spoštovano in občudovano gospo skrivaj pripeljati pred sebe in ji je prigovarjal, naj daruje bogovom in ji slednjič začel groziti s smrtno kaznijo. A Felicita je ostala močna žena.

»Tvoje prilizovanje,« je odgovorila sodniku, »me ne bo omamilo in tvoje groznje me ne bodo prestrašile. Sveti Duh me bo obvaroval, da ne bom omagala. Če ostanem pri življenju, te bom premagala. Če umrjem, imam še večjo gotovost, da nisem podlegla.« Publij ji je odvrnil: »Če si že tako nesposobna, da želiš umreti, privošči vendar svojemu sinu življenje!« »Seveda,« je rekla Felicita, »privoščim svojim otrokom življenje. A ravno, če ne bodo darovali, bodo živeli, če pa bi darovali, bi zapadli večni smrti.« Peljali so jo od sodnika proč. Vedela je, da se bodo začeli za njo in njene sive hudi boji. In ker se je bolj veselila, da je rodila svoje otroke za nebesa kakor za zemljo, zato se je tudi veliko bolj bala, da bi morala svoje otroke pustiti na zemlji, kakor se posvetni starši bojijo, da bi morali gledati svoje otroke umirati. Zato je imela le eno skrb, da bi namreč svoje sinove navdušila za nebeško domovino.

Drugo jutro so vse — mater in sinove — peljali pred mestnega poglavarja, ki je na velikem polju pred rimskim mestom vpricho ogromnega števila ljudi sedel na svojem sodnem stolu. Pogumna žena, obdana od svojih, od mladosti kar cvetočih sinov je napravila globok vtis na vse navzoče. Sodnik ji je lepo prigovarjal, naj vendar ima usmiljenje s svojimi sinovi. Odgovorila mu je: »Tvoje usmiljenje je zločin in tvoje prigovarjanje je neusmiljenost!« Nato pa se je obrnila k sinovom in rekla: »Poglejte k nebu! Tam čaka na vas Kristus z vsemi svetniki. O, vojskujte se za svoje duše in ostanite zvesti Kristusu ljubezni!« Kruti udarci so bili odgovor in kazen za te besede prave krščanske materinske ljubezni.

Nato je pa dal sodnik poklicati pred sebe po vrsti vse sinove. A vsi so mu odgovarjali po vzgledu in po življenju matere. Tako mu je rekel Januarij: »Svetuješ mi nesposobno stvar. Modrost mojega Gospoda mi govori drugače.« Feliks je neustrašeno odgovoril: »Naša vera je neomahljiva. Nikar ne pričakuj, da bi jaz ali kateri mojih bratov odpadel od Kristusa.« Tako se neustrašeno govorili tudi Filip, Silvan, Vital in Marcijal. Aleksandra, še čisto nežnega dečka je hotel sodnik premotiti s prilizovanjem in mu govoril: »Ti si še otrok, zato gotovo nočeš biti upornik, temveč boš storil, kar hoče cesar Antonin. Zato daruj; tako si boš rešil življenje in si še pridobil cesarjevo naklonjenost.« Deček pa mu je otroško preprosto odgovoril: »Seveda sem še mlad in še otrok, a imam staro modrost, da molim samo enega Boga. Jan

Sv. Felicita

in njenih sedem sinov.

Spominski dan 23. november.

Prvi kristjani so ostali po svoji pobožnosti, čistosti, milosrčnosti in brezprimernem junaštvu svetli vzgledi vsem poznejšim časom. V tej dobi so tudi živele matere, na katerih se lahko

sem služabnik Kristusov. Njega molim, njemu sem zvest v svojem srcu.« Vse brate so radi te njihove izpovedi kaznovali s sramotno kaznijo, pretepli so jih s šibami kakor sužnje. Nato so jih peljali k različnim sodnikom, ki so jih dali na različne načine mučiti in pomoriti. Mati je morala gledati muke in smrt vseh svojih sinov, dokler ni tudi njena glava padla pod mečem.

Krasno govori o tej materi sv. Peter Krizolog: »Glejte to mater, ki je nemirna, ko njeni otroci živijo, a je pomirjena, ko umrjejo; glejte jo srečno, ki je v večnem življenju obdana od toliko blestečih luči, kolikor je imela otrok, ki jih je pred seboj poslala v večno blaženost. Niti enega ni izgubila tukaj na zemlji. Bolj vesela se je sprehajala med trupli umorjenih, kakor nekoč med njihovimi zibelkami, ker je videla z očmi duha toliko zmagoslavnih znamenj, kolikor ran, toliko kron, kakor mrličev.«

Kako krasno izpričevalo za to mater! Daj Bog, da bi veliko tega duha, ki je prevzemal to mater, živelo tudi v srcih naših staršev. Da bi tudi oni smatrali kot svojo prvo in največjo nalogo, da navežejo svoje otroke z močnimi vezmi na Boga, da mislijo pri vzgoji otrok najprej na večni cilj, ki ga ima človek, da ne gledajo brezbrizno in brezsrčno na svoje otroke v velikih nevarnostih, da se za nič na svetu ne dajo premotiti, da bi pogubili duše svojih otrok.

— — —

Trpljenje katoličanov na Ruskem. Škof Sloskan, ki je bil skrivaj posvečen škofom, je bil obsojen najprej na eno leto težke ječe. Sedaj so ga poslali v pregnanstvo prosluli Solovjecki otok. Ganljivo je pismo, ki ga je pisal iz strašnega pregnanstva svojim staršem. Pravi: »Prosim vas, da ne dovolite, da bi se kaka pikrost ali žalost polastila vašega srca. Če bi se to zgodilo, bi bili verski fanatiki, a ne kristjani.«

Tudi danes še žive svetniki. Pred dvema letoma je umrl na Irskem delavec Talbot, o katerem se more reči, da je skoro gotovo svetnik naših dni. Njegov oče je bil delavec in je imel dvanajst otrok. Tudi Matej je postal delavec, a se je v mladih letih čisto vdal alkoholu. Ko je bil 27 let star, ga je srečala milost božja. Neke sobote popoldan stoji Talbot brezposeln, brez pare denarja na ulici in čaka na tovaršje, da bi ga kateri povabil pit. Vsi se mu izognejo, nočejo imeti z njim opravka. To ga grozno zgrabi, od tega trenutka ne poskusi vse življenje niti kapljice alkohola. Kmalu se tudi čisto odpove kajenju. Začne misliti na dušo, njegovo največje veselje mu je občevanje z Bogom. Po noči — ker si mora po dnevu s trdim delom služiti kruh — mnogo premoli. Zjutraj ob petih je na nogah, da gre k sv. maši in sv. obhajilu. Vsak petek in soboto se posti, ravno tako ves mesec junij. Mnogo dni prebije kljub težkemu delu samo ob kruhu in čaju. Vsak prost trenutek porabi, da dviga svojo dušo k Bogu. Nedeljo skoro vso prebije v cerkvi pred

svojim Bogom. Njegovo ležišče je par desk, za blazino ima leseno klado. Zadnja leta svojega življenja nosi spokorne verige okoli svojega telesa. Od svojega zaslužka daje bogato miloščino

NOVICE

70-letni jubilej prošta dr. M. Mateka.

Dne 15. novembra je nastopil 70-letnico lavantinski prošt dr. M. Matek. Jubilar je rodом iz Gornjega grada in je bil po končanih bogoslovskih naukih le 4 mesece kaplan v Slov. Bistrici. — Radi izredne nadarjenosti ga je poslal škof decembra 1884 v Rim, kjer je postal doktor kanoničnega prava. Leta 1889 je prišel za profesorja na mariborsko bogoslovje. Bil je na zavodu dolgo let podravnatelj, leta 1909 je postal ravnatelj. V službi bogoslovnega profesorja je postal škofijski duhovnik in konzistorijalni svetovalec, kanonik, predsednik škofijskega cerkvenega sodišča, predsednik izpraševalne komisije za ordinande, ravnatelj škofijske pisarne, 1. avgusta 1917 pa infilirani stolni prošt v Mariboru. Po smrti knezoškofa dr. M. Napotnika, to je od 15. maja 1922 pa do 17. julija 1923, je z izkušeno roko vršil službo kapiteljskega vikarja.

Ob pomenljivi 70-letnici priljubljena prošta moramo posebej naglasiti njegovo neustrašeno narodnost v dijaških in poznejših letih. Kot mlad profesor je bil priznan organizator delavstva. Starejši mariborski mojstri se ga spominjajo z navdušenjem ter hvaležnostjo, ker je bil voditelj Katoliškega delavskega društva. Pri delu za dušni in telesni blagor delavstva ni pozabil na naše dobro podeželsko ljudstvo. Stolni prošt je eden naših prvih in še do danes požrtvovalno delujočih zadrugarjev. On je soustanovitelj Spodnještajerske ljudske hranilnice, kateri načeljuje od marca leta 1908 naprej. Veliko hvaležnosti je dolžan jubilarju buditelj spodnještajerskih Slovencev — »Slovenski Gospodar«. G. stolni prošt je eden prvih in še danes uspešno marljivih širiteljev katoliškega tiska. Od 28. julija 1891, ko je bil prvokrat izvoljen v odbor Katoliškega tiskovnega društva, do danes, ko mu predseduje že 29 let, je skrbel za vsestransko povzdigo in razširjenje časnikov in knjig Cirilove tiskarne. Mnogim — mnogim čestitkam jubilarju k čili 70-letnici se pridružuje tudi njegov negovanec »Slovenski Gospodar« in mu kliče hvaležno: Naj nam Bog ohrani g. prošta še kot dolgoletnega predsednika Katoliške tiskovne zadruge!

Velika letalska nesreča v Mariboru. V Mariboru se že mudijo dalje časa letalci iz Nemčije, ki so v tej dobi bivanja ob severni meji izvajali s svojimi lahkiimi aeroplani vratolomne vaje nad mestom. Tvrdba teh lahkkih nemških letal je v Mariboru tudi prodala dve letali zasebnikom. V nedeljo 17. novembra krog 2. ure popoldne sta se spustila v letalu »Schwalbe« nad me-

za uboge in misijone. Svoje molitve in spokorna dela daruje tudi za spreobrnjenje drugih, kakor je njega samega srečala milost božja. Po takem življenju umre star 70 let.

sto pilot Müller in mariborski odvetnik in tajnik letalskega kluba g. dr. Šestan. Nad velikim mostom je izvajal pilot vaje s preobračanjem aeroplana po zraku in to zelo nizko. Naenkrat je zgubil radi bliščanja solnčnih žarkov nad aeroplanom oblast. Letalo je padlo in priletelo z vso silo na streho Bergovčeva skladišča ob velikem mostu. S strehe se je prekucnil aeroplan na tla in obležal ves zbit na cesti. Pilot in dr. Šestan sta si zlomila pri nesreči obe nogi, se popraskala po očeh in tudi notrajne poškodovala. Sreča, da da ni zahtevala nezgoda še več žrtev, ker sta bila radi izredno lepega vremena zelo obljudena most ter Glavni trg.

Novi železniški most pri Zidanem mostu gotov. Slovenska tvrdba je te dni končala novi železno-betonski most pri Zidanem mostu, ki bo znatno olajšal osebni in tovarni promet proti Zagrebu.

En ranjenec in eden mrtev. V četrtek dne 13. novembra sta pila skupaj v krčmi Simon Stojnšek iz Sp. Gorice in sin posestnice Franc Damjan iz Sp. Gorice. Za šalo je odnesel Stojnšek Damjanu klobuk. Krog desete ure v noči je prišel Damjan k prijatelju po klobuk. Sam bogznaj iz kacega vzroka je pograbil Simon karabinko in ustrelil iz veže proti Damjanu, kojemu je šla krogla skozi desno roko. Čez nekaj časa je šla po tem Stojnšekova žena ven pogledat in pritekla nazaj s pripombo: »Jezus, kaj si napravil! Ustrelil si ga!« Te besede so Stojnška tako zmedle, da je nameril karabinko na svoja prsa, dvakrat sprožil in si razstrelil srce ter obležal pri priči mrtev. Radi šale s klobukom je moral eden na drugi svet, drugi pa si celi roko v mariborski bolnici.

Fantovska sprava z železnim kolom. Pri sv. Lovrencu na Dravskem polju je v soboto zvečer nekaj fantov iz Pletter popivalo v gostilni. Surovež A. K. je že dalje časa imel »piko« na mirnega starejšega kmečkega sina Janeza Sagadina. Ob odhodu iz krčme sta se še vpricho vseh pobotala, češ, da bo zdaj konec prepira. Nato pa je K. stopil malo naprej in v temi Sagadina počakal, pa mu z nekim železnim predmetom razklal lobanjo, tako da se v strašnih bolečinah bori s smrtjo. Alkohol in noč: Kdaj bodo naši fantje spregledali, kaj rodila!

Poroka. Pri Spodnji Sv. Kungoti sta se poročila odlična člana naših organizacij, veleposestnik Ivan Bauman iz Dobrenja in Amalija Droz iz Rance. Bilo srečno!

Na Polanah pri Slivnici je po kratki bolezni umrl vrli narodnjak, posestnik Franc Falež. Svetila mu večna luč!

Marmornata plošča prvemu puščaju — Evropejcu. Prvi, ki je prinesel razvado pušenja iz Amerike na Špansko, je bil mornar Rodrigo Jerez iz majhnega španskega mesteca Ayamonte. Omenjenega je najel Krištof Kolumb z dve-

ma bratoma, da so ga spremljali na prvi vožnji v Ameriko. Rodrigo se je vrnil iz novega sveta v svoje rojstno mesto z veliko zalogo tobaka in kot strasten kadilec. Pušenja se ni mogel več odvaditi in je imel radi tega hude nastope s svojo ženo. Ko je ta videla, kako puha njen soprog dim skozi usta ter nos, je bila uverjena, da ga je obedel sam bogonasvaruj. Zatožila ga je, sodišču, ki ga je tudi vtaknilo pod ključ. Ko je presedel prisojeno mu kazen in so ga izpustili, je štela Evropa že nad 100 kadilcev. Mestece Ayamonte je počastilo svojega rojaka kot prvega evropskega pušača s tem, da je krstilo eno od ulic po njem. Sedaj pa dobi ta junak kot spomenik marmornato ploščo.

Koledarčki Kmetске zveze izidejo te dni in se takoj razpošljejo.

Pazite na ponarejene zobe. Iz Amerike poročajo listi to-le: 38 let stari Ralph Cagle je prihitel v največjem strahu k zdravniku in mu potožil, da je pogoltnil svoje ponarejene zobe. — Strašne krče je čutil v želodcu. Zdravnik je z X-žarki preiskal njegovo grlo, požiralnik in želodec, a zob ni mogel nikjer izslediti. Ubogi Ralph je stokal in se zvijal v vedno hujših krčih, a zdravnik si ni vedel pomagati. Naenkrat pa zazvoni telefon, oglasi se Ralphova žena in pravi, češ, da jih je že ona našla. Pozabil jih je namreč v spalnici. »Bolniku« veselja zažari obraz, in krči so hipoma prenehali.

Kolčakovi zakladi. Pariški list ruskih izseljencev »Preporod« poroča senzacionalno vest o skritih zakladih v Sibiriji. Admiral Kolčak, ki se je boril proti boljševikom, je baje prenesel del zlate rezerve ruske državne banke v Kazan in ko se je moral umakniti, je razdelil zaklade v štiri dele in jih zakopal na samotnih krajih v Sibiriji. Njegovi dediči hočejo to bogastvo sedaj prodati. Obrnili so se najprvo do enega najbolj znanih pariških finančnikov, a ta jih je odpravil s smehom. Neka pariška banka pa se je za stvar pozanimala in je pripravljena skleniti primerno pogodbo s Kolčakovimi dediči. Ker pripada po ruskih zakonih polovica vsakega, na ruskih tleh izkopanega zaklada sovjetski vladi, je banka poslala v Moskvo svoje zastopnike, da se z vlado zmenijo. Tako vsaj trdi omenjeni izseljeniški list, ki mu pa javnost noče prav verjeti.

Umori misijonarjev na Kitajskem. Dne 15. julija tega leta je bil na Kitajskem umorjen irski misijonar p. Timotej Leonard, dne 25. avgusta pa belgijski frančiškan Tiburcij Cloudts. Še le sedaj so prodrle v široko javnost podrobnosti zločinov. P. Cloudts se je hotel baš podati h kosilu, ko so vstopili trije neznanci in ga posilili za neko zdravilo. Ker zadeva ni bila nujna, je pustil misijonar čakati neznanca v kuhinji pri čaju. Po obedu je obiskal duhovnik na kratko Najsvetejše, na povratku ga je eden od onih treh mož ustrelil v trebuh. Zgrudil se je težko ranjen na tla. Ker pa tolovaji niso dobili v njegovem stanovanju dovolj denarja, so ga usmrtili s strelom v glavo in v srce. — P. Leonarda so zgrabili zjutraj pred sv. mašo in ga odgnali s 17 možmi v hriboviti kraj. Pred

tamkaj poslujočim vojaškim sodiščem sta nastopila kot tožitelja misijonarja 26 letni vodja oddelka komunistov in 20 letni šef politične pisarne, ki je pravkar končal svoje študije v Pekingu, da se ne drži postav. Na vprašanje, proti katerim zakonom se je pregrešil, sta odgovorila ovaduha, da izvršuje nauke vere in njegova cerkev nasprotuje kitajski ljudski stranki. Vsa duhovnikova pojasnila in zavrnitev ovadbe so bila zaman. Eden od pat. ovih soujetnikov se je usmrtil sam, 2 sta prešla h komunistom, 5 so jih pridržali, ker so upali na bogato odkupnino. Vse druge so pa odtirali z misijonarjem vred v hribe. Ujetniki so morali sami čitati seznam na smrt obsojenih. Ko je kateri izgovoril svoje ime, so ga odvedli na stran in ga smrtno zabodli z bodalom.

Najnovejši način samomora. Najnovejšega načina samomora se je poslužila te dni Amerikanka. Najela si je aeroplan in velela pilotu, naj jo popelje v zračne višine. Letalo se je povzpelo 1000 m visoko, a pilot je prejel povelje, dvigniti se še višje. V višini 1500 metrov je neznanka odprla vrata na letalu in skočila na zemljo. Njenega trupla sploh niso mogli najti.

Orjaška francoska podmornica. Te dni so spustili v morje najnovejšo francosko podmornico, ki je dolga 120 metrov in tehta 4 tisoč ton. Trup ladje je zgrajen tako trdno, da se lahko brez nevarnosti pogrezne 140 metrov globoko. Oborožena je podmornica s 7 topovi. Štiri torpedi se lahko izstrelijo naenkrat. Na podmornici je letalo in 150 mož posadke.

Grozen zločin v cerkvi. V župni cerkvi v Chiaiano pri Neaplju v Italiji se je zgodil krvav zločin, kateremu je težko najti primer. Ko je bila cerkev med službo božjo polna vernikov, se je približal mlad fant starejšemu možu pri oltarju, potegnil izpod suknje sekuro in mu odsekal glavo. Po aretaciji je zločinec izjavil, da se je na ta način maščeval nad zapeljivcem njegove sestre.

Sto doslej neznanih otokov odkritih v Severnem morju krog severnega tečaja. Ruski letalec Čuhnovski, ki je igral važno vlogo pri reševanju brodolomcev italjanske zračne ladje »Italija«, je napravil zadnji čas v aeroplanu več raziskovalnih voženj po Severnem morju. Na teh poletih je odkril 100 doslej neznanih otokov, od katerih so nekateri prenapolnjeni s čredami severnih jelenov.

Primarij dr. Černič Mirko, specialist za kirurgijo se je preselil in ordinira v sanatoriju v Mariboru, Gosposka ul. 49 (tik gimnazije) tel. št. 2358 od 8.—9. ure in od pol 14.—15. ure. 1426

Primarij Dr. Jos. Benčan, specialist za ženske bolezni in peredništvo, ordinira od 17. novembra v poslopju firme Scherbaum, Trg Svobode 6, Maribor. 1439

Noseče matere morajo skušati vsako zagateno odpraviti z uporabo naravne »FRANZ JOSEFOVE« grenčice. Predstojniki univerzitetnih ženskih klinik soglasno hvalijo pristno »FRANZ JOSEFOVO« vodo, ker se lahko po užije in se milo odpirajoči učinek zanesljivo pokaže v kratkem času brez neprijetnih stranskih pojavov. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špicerijskih trgovinah. 1116

Najnovejše najdbe.

Najdbe iz kamene dobe pri Dunaju.

Kake pol ure od Dunaja leži prijazno mesto Mödling. Nad mestom gospodari glede višine grad, kjer so zadeli pred leti na izkopine iz leta 700 pred Kristusom. Takoj pri Mödlingu se dviga grič, kateremu pravijo »Hirschkogel«. Na hribu so izkopali pred dnevi razna orodja iz kamna ter kosti. Najdbe, ki so lepo izdelane, so iz mlajše kamene dobe krog 3000 let pred Kristusom. Omenjene izkopine so jasen dokaz, da je bilo prebivalstvo krog Dunaja v mlajši kameni dobi v ozki zvezi s prebivalci po Nemčiji ter Italiji, kjer so zadeli na iste predmete kakor na Hirschkoglu.

Najvišja gora v sovjetski Rusiji.

Nemško-ruska ekspedicija se je vrnila pravkar iz raziskovalnih potovanj po pokrajinah Srednje Azije. Ekspedicija se je pečala z natančnim merjenjem raznega gorovja, ki še doslej ni bilo znanstveno raziskano. Za najvišjo goro sovjetske Rusije je veljal do pred kratkem »Pik Kaufmann« v Alaj pogorju v Srednji Aziji z višino 7127 metrov. Goro so prekrstili po očetu boljševizma v »Pik Lenin«. Omenjena ekspedicija je odkrila v Alaj gorovju drugo najvišjo točko novodobne Rusije »Pik Garmo« s 7495 m.

Najbolj preprosti ljudje na svetu.

Nemški raziskovalec ter učenjak profesor Rihard Wagner je končal raziskovalna potovanja po zapadni Boliviji (država v osrednji Južni Ameriki). V tamošnjih pragozdih je naletel na indijansko pleme, ki nosi ime Curugua. Ti Indijanci so najbolj priprosti človeški rod na celem svetu. Današnja strelna orožja so jim popolnoma neznana; pač pa kažejo veliko spretnost v rabi loka, pušice ter raznih vrst sulic. Posod za shranjevanje ne poznajo. Vodo nosijo v velikih listih. Na najbolj nizko kulturno stopnjo jih tišči dejstvo, da se ne razumejo med seboj s pomočjo posebnega govora, ampak s pomočjo raznih znamenj ter prav divjaških — kratkih krikov.

Živalski paradiz.

Danski strokovnjak glede živalstva Alwing Petersen je priobčil popise svojih najdb ter raziskovalnih potovanj po vzhodni Grönlandiji (najbolj severni, ogromni otok nad Severno Ameriko). Doslej je bil prepričan kulturni svet, da so na neizmerni Grönlandiji za ladje ter človeško nogo radi mraza ter ledu dostopne le posamezne točke v zalivih in še to ob gotovem — toplejšem času. Petersen se je podal s svojimi Eskimi prav v notranjost Grönlandije in ugotovil sledeče: Kakor hitro skopni zimski sneg, se oblečejo nepregledne ravnine v najbolj pisane preproge iz vseh mogočih cvetic. Ozelenijo celi gozdovi, ki so poraščeni s pritlikavimi vrbamami. Po planjavah ter nizkih šumah se podijo črede takozvanih mošus volov, snežnih zajcev, severnih volkov itd. — Morski zalivi ogromne

Grönlandije kar mrgolijo severnih medvedov, morskih psov in so to predvsem samice z mladiči. Raziskovalec ni mogel niti prešteti vseh raznih vrst ptičev, ki živijo tamkaj in ki so bili doslej popolnoma neznani. Odkril je zaloge premoga, ki je nakopišen v na zunaj vidnih gorah. Stvarstvo ter bogastvo Grönlandije je uživalo do prihoda tega Danca bogzna koliko tisoč in tisočletni — popolni mir. Po predloženih opisih ter uspehih Petersena se je odločila Danska, da bo odkrita nova ozemlja naselila in začela izrabljati živalska, zemeljska ter podzemeljska bogastva.

Najdbe na otoku med Južno Ameriko in južnim tečajem.

Raziskovalec severnih pokrajin — zdravnik dr. Ludvik Kohl se je udeležil že par ekspedicij na severni ter južni tečaj. Pred kratkem se je vrnil s potovanja po otoku Južna Georgija — (med Južno Ameriko in južnim tečajem). Omenjeni otok je tvoril nekoč most med južnoameriškimi kraji ter med neizmernim ozemljem južn. tečaja. Georgija je služila že veliko let za oporišče norveškim kitolovcem. Sicer je pa veliki otok radi ledenikov ter viharjev neobljuden. Kohl je naletel na pragođovinske ostanke živali, ki živijo danes po naših krajih. Njegove najdbe so dokaz, da je krilatilo pred stotisočletji ob danes oledenem južnem tečaju isto podnebje, kakor se ga veselimo sedaj po Evropi.

Pozabljena usoda.

Povojna leta so posvetila s svojimi razkritji v tolikokrat žalostno usodo raznih odstavljenih vladarskih hiš. Čitamo romane o na moči propadlih mogočnjakih, film nam razkriva v dnevnih predstavah mlakuže bivših cesarjev, kraljev ter njihovega propadajočega potomstva.

V naslednjem hočemo osvežiti pozabljeno usodo vladarjev, ki niso bili trinogi in vendar so končali nesrečno:

Polovica stoletja je minula, odkar je pisal ter govoril celi kulturni svet o smrti mehikanskega cesarja Maksimiljana, ki je bil brat umrlega avstro-ogrskega vladarja Franca Jožefa.

Se le sedaj po vojni se je posrečilo Janezu Scherru, da je obelodanil žalogro nesrečnega Maksimiljana.

Mehikanski cesar Maksimiljan je je postal žrtev izdajstva lastnega obersta Miquela Lopez. Cesar mu je med vsemi oficirji najbolj zaupal, Lopez je bil njegov miljenec ter poveljnik celega polka.

Proti Maksimiljanu so se uprli in natopili z znatno oboroženo silo mehikanski republikanci pod poveljstvom generala Escobedo.

Od republikanske armade ogroženi cesar se je potegnil za obzidje mesta Queretaro. Nastanil se je v samostanu Sv. Križa, ki je stal tik ob mestnem obzidju.

Republikanci so podkupili Maksimiljanovega ljubljence Lopeza. V junjski noči leta 1867 ie stražil Lopez s sve-

jim polkom cesarjev dvor. Kot podkupljenec je spustil v mesto republikanske čete, pred katerimi se je moral Maksimiljan s svojimi zvestimi umakniti. Posrečilo se mu je, da se je zatekel na hrib Cerro de las Campanas. Tukaj je bil od sovražnikov obkoljen ter ujet brez odpora. Postavili so ga pred sodišče, ki ga je obsodilo na smrt. Peljali so ga na mesto, kjer je bil zajet in tamkaj so ga ustrelili v jutro dne 19. junija 1867.

Znano je, kako je razdelil cesar pred usmrtitvijo med vojake, ki so bili določeni za izvršitev smrtno obsodbe, vsakemu po en zlat. Prosil jih je, da naj za to nagrado dobro merijo, da bo takoj smrtno zadet. Vojaštvo je bilo ganjeno radi Maksimiljanovega postopanja, a tudi razburjeno. Merili so tako slabo, da se je cesar po prvih strelah le zgrudil kot ranjenec po tleh. Vojaki so stopili pred ranjenega štiri korake ter ustrelili v drugič.

Očividec usmrtitve je bil cesarjev strežaj Madžar Tüdös. Ko so buknili v gospodarja drugi strelji, se je radi bližine vnela na prsih obleka. Zvesti sluga je skočil po kozarec vode, da je gorečo obleko pogasil.

Izdajalec oberst Lopez je prejel za svoje delo kot nagrado dvatisoč mehikanskih zlatnikov. Nagrado mu je izplačala na menice trgovska tvrdka v mestu Guanojunti. Živel je še za tem 20 let v Mehiki popolnoma zase ter osamljen. Izpolnil se je nad njim stari rek: Ljubo mi je izdajstvo, a izdajalca sovražim!

Pozabljeno je že tudi dejstvo, da je umrla pred kratkem Maksimiljanova žena, belgijska princeznja Charlotta. Ko je zvedela, da je njen soprog v Mehiki ujet, se je podala k papežu v Rim. Prosila je poglavarja Cerkve, naj posreduje ter zastavi vse moči, da se bo vrnil Maksimiljan živ iz ujetništva.

Ko je stala s svojo prošnjo pred papežem, so jej sporočili, da je njen soprog že usmrčen. To sporočilo jo je tako presunilo, da je zblaznela na licu mesta in ostala zmešana do smrti.

Napoleon II., vladar Francije je imel s svojo ženo cesarico Eugenijo edinega sina Alojzija. Kot otrok se je že udeležil za očeta usodepolne bitke pri Sedanu. Po odstranitvi Napoleona II. s francoskega prestola je cesarica tolikokrat kleče prosila edinca, naj se posveti mirnemu peklicu ter življenju. — Vse materine prošnje so bile zaman. Pustolovščinam udani sinko je pač hotel za vsako ceno v vojaško službo. V francosko vojsko ni mogel, pa je odpotoval na Angleško. Angleži so ga sprejeli in postali med kolonijalne čete v Južno Afriko. Tamkaj so se baš bili uprli najbolj divji črnici Culu. Nad upornike je morala tudi četa, v kateri je služil princ Lojz pod poveljstvom poročnika Carey.

Angleži so jezdili na izvid, po daljšem potu so se odpočivali v travi. Kar naenkrat so zapazili, da so zašli v past in so obdani od Culu, ki so se pripravljali na napad.

Angleški poveljnik Carey je zapove-

dal: »Na konje in reši se vsak, kakor zna ter more!«

Tudi francoski princ se je pognal na svojo kobilo »Fate«. Ko je sedel v sedlu, se je konj splašil, vrgel jezdeca na tla ter zbežal. Lojzu so se bližali od vseh strani črnici. Potegnil je revolver, izstrelil vse strele, potegnil sablo, a baš tedaj ga je zadel sovražnik s sulico. Našli so ga drugi dan Angleži ubitega. Imel je 18 zevajočih ran. Obraz so mu divjaški zamorci popolnoma zbili. To se je zgodilo 1. junija leta 1879. Kdor ne uboga, ga tepe nadloga!

Stari oče bivše avsto-ogrske cesarice Zite je bil kralj Neaplja in obeh Sicilij Burbonec Franc II. Bil je miren vladar, ko se je začel po Italiji Garibaldijev pokret za zedinjenje Italije. Garibaldi je prisilil Franca II., da je zapustil prestol ter se umaknil iz Rima v Avstrijo, kjer je ostal do svoje smrti leta 1894. Nastanil se je ob bajno krasnem Garda jezeru v mestu Arko, kjer je bil tudi pokopan.

Med svetovno vojno so Italijani obstreljevali kraljevo grobnico. Avstrijci so prenesli krsto v mesto Trient, kjer je še danes.

Pred osmimi leti je priplula v luko glavnega mesta južno-ameriške republike Brazilijska bojna ladja »Sv. Pavel«. Pripeljala je v Rio de Janeiro ostanke zadnjega braziljanskega kralja Dom Pedra II.

Leta 1889 se je začelo po Brazilijski republikansko gibanje. Kralj Pedro II., ki je vladal mirno 50 let, se je moral umakniti republikancem ter bežati iz Amerike v Evropo. Nastanil se je na Portugalskem v mestu Porto. Najel si je v hotelu revno sobo, kjer je živel v pomanjkanju s svojo ženo do smrti. Še le po smrti so se spomnili Braziljanci, da jih je vladal dolgo časa kralj in da spadajo vsaj njegovi ostanki v njihovo glavno mesto.

Novembra leta 1923 je umrl na gradu v Gmundnu v Avstriji 78 let stari vojvoda Avg. pl. Cumberland. Z njim je legel v grob zadnji potomec zadnjega kralja nemške pokrajine Hanoverstepega Jurja. Poslednji hanovrski kralj slepi Jurij je umrl v Parizu leta 1878, a se ni hotel odreči prestolu. Istotako se je skliceval njegov sin Avguštin do smrti na dedne pravice kraljestva Hanover.

Spomin na usodo petih zgoraj omenjenih vladarjev smo osvežili radi tega, ker se je nekoč veliko pisalo o njih po celem svetu in je njih vladarska zvezda zatonila za vse čase.

DRUZINSKA PRATIKA

za leto 1929 se dobiva povsod za ceno Din 5

Najcenejši ljudski koledar!

GOSPODARSTVO

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 16. novembra so pripeljali špeharji na 61 vozov 177 zaklanih svinj, kmetje 30 vozov krompirja, 18 voz zelja, 8 voz čebule in 6 vozov sena. Svinjsko meso so prodajali po 15 do 30 Din, slanina po 18—24. Krompir 1—1.25, čebula 2—3, zelje 0.50—3, česen 10—12. Seno 90—100 Din. Pšenica 2.50, rž 2.25, ječmen 2, oves 1.50, kuruza 2, ajda 2, proso 3—3.50, fižol 4—5, grah 12 Din. Kokoš 32—35, par piščancev 30—60, raca 25—70, gos 65—70, puran 60—70, domači zajec 1—35 Din. Kislo zelje 4, kislja repa 2 Din. Gobe 1—2.50 Din. Jabolka 4—8, hruške 6—10 Din. Suhe slive 10—12, grozdje 16—18. Mleko 3—3.50, smetana 14—16, surovo maslo 40—44, jajca 1.75—2, med 16—20. Surovi kostanj 2, pečeni 6 Din en liter.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 12 konjev, 10 bikov, 130 volov, 397 krav in osem telet; skupaj 557 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 12. novembra 1929 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od Din 8.50—9; poldebili voli od Din 7—8; plemenski voli od Din 5 do 6; biki za klanje od Din 7—9.50, klavne krave debele od Din 9—10; plemenske krave od Din 6—8; krave za klobasarje od Din 3.75—4.50; molzne krave od Din 7—8; breje krave od Din 7—8; mlada živina 7.50—9. Prodanih je bilo 304 kom., od teh za izvoz v Avstrijo 29 kom.

Mariborski svinjski sejem. Na sejmu, dne 15. tega meseca je bilo propeljanih 147 svinj in ena ovca; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari 75—125 Din; 7—9 tednov stari 150—200 Din; 3—4 mesece stari 300—400 Din; 5—7 mesecev stari 450—500 Din; 8—10 mesecev stari 550—800 Din; eno leto stari 1000 do 1200 Din vse za komad; en kg žive teže 10—12.50 Din; en kg mtrve teže 17—18 Din. Prodanih je bilo 118 svinj.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso od Din 12—20; telečeje meso od Din 20—25; svinjsko meso, sveže od Din 15—27.50.

*

Gospodarska obvestila.

Kolje za vinograde in za sadno drevje, kakor vsake vrste rezan les prodaja ali zamenja za dobro vino Franjo Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica št. 25. 1376

Pododbor Zadružne Zveze v Mariboru vabi članice k glavni skupščini, katera se vrši v torek, dne 26. novembra v Mariboru, Aleksandrova cesta 6 (dvorana Zadružne gospodarske banke). Začetek ob pol 10. uri dopoldne po prihodu vlaka. Ker se bo na glavni skupščini poleg običajnih točk razpravljalo tudi o našem bodočem združnem delu, kakor o pospeševanju vnovčevanja in izvoza kmet. pridelkov, o razvoju društva »Zadružna samopomoč v Mariboru« itd., se pričakuje, da bo vsaka zadruga poslala k skupščini vsaj dva zastopnika, bližnje zadruge pa celo načelstvo in nadzorstvo. Vložila se je prošnja za polovično vožnjo; ako bo ugodno rešena, se bo v listih javilo.

Novo zadruge. V zadnjem času so začele poslovati v Prekmurju tri novo ustanovljene posojilnice in sicer v Dobrovniku, Sv. Juriju in Pertoči, pripravljajo se ustanovitev nadaljnjih posojilnic in kmet. zadrug. Ljudstvo v Prekmur-

ju ve ceniti pomen denarnih zadrug ki so, četudi še ne obstojajo dolge, pripomogle k znatnemu znižanju obrestne mere za posojila in dale mnogim prosilcem sredstva za nakup zemlje, katere v Prekmurju ljudem zelo primanjkuje, ker je zemlja v rokah veleposesnikov. — V nedeljo, dne 10. novembra se je ustanovila nova posojilnica v Sv. Vidu pri Ptuj; pri ustanovitvi je nadrevizor g. Vlad. Pušenjak govoril o pomenu in razvoju združništva. V načelstvo in nadzorstvo so izvoljeni najuglednejši možje iz cele župnije.

Zadružna Samopomoč v Mariboru, Miklošičeva cesta 2, ki deluje v okvirju pododbora Zadružne Zveze v Mariboru, se zelo lepo razvija. Število članov raste od dne do dne, od mnogih tajnikov zadrug prihajajo prošnja, da zbirajo člane v svojem okolišu. Vsak zaveden član načelstva in nadzorstva ter vsak zadrugar naj bo član te koristne socialne ustanove!

Štajerska sadjarska zadruga v Mariboru izkazuje v prvem letu svojega delovanja izvanredno ugodne uspehe. Uspehi bi bili še lepši, ako bi ne vladale letos izvanredno neugodne razmere na svetovnem trgu s sadjem. Sadjarska zadruga si je pridobila ugled v inozemstvu, največje svetovne tvrdke so stopile z njo v poslovne zveze, ustvarila je vse potrebne predpogoje za boljše vnovčenje sadja. Sadjarji so zadovoljni z delom Sadjarske zadruga, ki se mora kakor vsaka nova gospodarska ustanova boriti z začetnimi težočami. Kdor pride v Maribor, naj stopi v Miklošičevo ulico 2 in si ogleda vzorno moštarno, vkladanje namiznega sadja v zaboje po amerškanskem načinu, naj si ogleda lepe zaloge prvovrstnega namiznega sadja in se bo prepričal, da je zadruga v kratkem času ustvarila vse ono, kar je ob ustanovitvi obetala. Letošnja zima se bo uporabila za to, da se po celem Spodnjem Štajerskem izvede organizacija zaupnikov Sadjarske zadruga, na katere se bo ista pri nakupu sadja lahko opirala. Ako bo potrebno, se bodo ustanovile podružnice Sadjarske zadruga, oziroma bodo ta posel prevzele obstoječe gospodarske zadruge, kakor je to letos storila Gospodarska zadruga v Šmarju pri Jelšah, ki je vnovčila mnogo sadja v svojem okolišu. Edini izhod iz težke krize glede vnovčenja kmet. pridelkov nam nudijo blagovne zadruge, zato moramo obstoječe blagovne zadruge povzdigniti in izpopolniti ter povsod tam, kjer še ni blagovnih zadrug, ustvarjati predpogoje za ustanovitev istih.

Ljubečna pri Celju. Včasih smo hodili v šolo le otroci, a danes je drugače. Tudi naši odrasli fantje in dekleta hodijo v šolo. Že drugo leto se vrši pri nas gospodinjska šola, ki jo obiskuje lepo število deklet. Za fante pa se je letos ustanovila kmetijska šola. Tako je prav! Naj bi ne bilo v našem kraju kmetškega fanta ali dekleta, ki bi ne obiskoval(a) te koristne šole. Saj človek toliko velja kolikor zna, nevednost pa je najdražja reč na svetu. Če se mora vsak čevljar štiri leta učiti, ali se kmetu potem ni treba? Torej fantje, dekleta, v šolo hoditi naj vas ne bo sram, bodite le veseli, da imate priliko izobraziti se za svoj stanovski poklic.

Slov. hmeljarjem v pojasnilo.

Ko je letos nastala še trajajoča hmeljska kriza, čitali smo v časopisih, da je ministrstvo poljoprivrede dalo hmeljarjem v Bački 8 milijonov Din kot podporo. Vsled tega se je vzbudilo tudi med slovenskimi hmeljarji pozele nje po milijonski podpori. Ko je bila v svrhu ublaženja hmeljske krize posebna deputacija pri g. ministru poljoprivrede v Rogaški Slatini, je g. minister rekel dobesedno: »Naše blagajne so prazne — pač pa hočem vse vaše prošnje priporočati na merodajnih mestih v ugodno rešitev. Pošljite mi le prepise vaših prošenj.«

Kljub tej izjavi, ki je bila objavljena po časopisih, pa glasovi o 8 milijonski podpori hmeljarjem v Bački niso utihnili. Vsled tega sem naprosil merodajno osebo v Bački za pojasnilo v tej zadevi. Ta oseba mi piše:

»Da bi nam bilo dalo ministrstvo 8 milijonsko podporo, to si vi le domišljujete in je to domišljivo povzročevala le velika odčaljenost med Bačko in Slovenijo. Veseli bi bili, ako bi nam ministrstvo izplačalo obljubljeno podporo 8.000 Din.«

Savez hmeljarjev je prejel sicer od ministrstva poljoprivrede vsoto 40.000 Din v agitacijske svrhe za ustanovitev Zadruga za prodajo hmelja — a kaj je to pri tolikem aparatu, s kojim se naj dela? — Sedaj smo s Savezom na mrtvi točki. Vse stoji, kakor solnce v Gabaonu! Minister zahteva, naj se vse stori za organizacijo hmeljarjev ter obljublja pomožno roko za pridobitev cenene kredita. Mi smo pa odgovorili, da se Zadruga za prodajo hmelja lahko ustanovi, vendar pa se hočemo hmeljarji poprej prepričati, ali jim bo Zadruga res v korist. Vsled tega se ne moremo sporazumeti. Čakali še bomo nekaj časa, potem pa bomo opustili pričeto delo.

Imamo 19 protokoliranih in 7 neprotokoliranih zadrug, ki pa še niso začele delovati, ker še dvomijo o uspešnem poslovanju.

Na posredovanje g. Živkoviča nam je Nar. banka obljubila posojilo 8 milijonov Din po 6 odstotkov, pa le na račun kake dobre banke, ki bi kreditirala hmeljarjem. Za posredovanje bi si ta druga banka računala 2 odstotka, Savez hmeljarjev 2 odstotka, tako da bi hmeljarji plačevali približno 10 odstotkov. A kje dobiti banko, ki bi hmeljarjem otvorila kredit?

Tako je in nič drugače zadeva o osem milijonski podpori našim hmeljarjem.

Pa da vi še niste brali?

Namreč Karl Mayevih spisov. Izšli so 3 zvezki po Din 13.— v Cirilovi tiskarni Maribor. Citajte!

Miklavž brez parklja. Deklica, ki je videla prvič škofa v cerkvi, vpraša mamo skrivnostno: »Mama, kje je pa parkelj?«

»Ali se po vojski oženite, gospod doktor?« — »Ne, po vojski bi jaz rad v mru živel.«

Neverjetno. »Teta, si ti ljudožrka?« — »Zakaj tako vprašaš, otrok?« — »Ata pravi vedno, da se preživljaš od svojih sorodnikov.«

Iztaknila sta jo. Dva dijaka sta došla kmeta, in ga vzela v sredo. Pa vpraša dijak očanca: »Vi, očka, kaj ste vi? Ali ste osel ali koštrun?« — »Phe,« odgovori kmet in se popraska za ušesom: »takole sredi me njima sem.«

Ni bil bolan. Rudolf: »O stric, pa si že zopet zdrav?« — Stric: »Saj nisem bil bolan.« — »Ča pa je ata rekel včeraj, da si na glavo padel.«

Zamorec: »Po mojih žilah se pretaka angleška kri.« — Anglež: »Kako je le to mogoče?« — Zamorec: »Svojčas sem pojedel dva Angleža.«

Dobro se odrezal. »Ti, ljubček moj, pred poroko si mi vsak dan prinesel kako darilo, sedaj pa vedno prihajaš

praznih rok.« — On: »Ali si že kedaj videla, da bi ribič, kateri je ribo vjel, isto še dalje pital?«

Zarekel. Župnik je pridigal župljanom o alkoholu. Nekoč je končal pridigo takole: ». . . in vedno, če vidim prihajati kakega pijanca iz gostilne, mi je, kot bi mu moral zaklicati: Obrni se, ti si na napačni potik!«

Sv. Peter in verižnik. Verižnik pride pred nebeška vrata in potrka. Sv. Peter odpre in verižnik vpraša: »Sv. Peter, kako dolgo traja pri vas nebeščanih ena minuta?« — »Tisoč let.« — »Koliko pa velja pri vas 1000 Din?« — »Eno paro!« — »Prosim vas, podarite mi eno paro!« — »Počakajte eno minuto!«

Pri naboru. — Zdravnik novincu: »Imaš kaj napak?« — Rekrut: »Jezik se mi zapleta.« — »Nič ne de, pri vojakih je treba molčati.«

njemu v nesreči,« zadostnega in dobrega orodja. Prosim vas, gg. odborniki, podprite gasilna društva v zadostni meri, da bo prebivalstvo, katero vam je poverilo vodstvo občine, lahko brezskrbno spalo v svesti si, da ima na straži dobro organizirane gasilce, ki so z dobrim orodjem pripravljeni, vsak čas pohiteti na pomoč tistemu, ki jih kliče v nesreči.

Kakor določa zakon, morajo občine gotove odstotke vnesti v proračun za zdravstveni sklad, kmetijski podporni sklad, bednostni idt., bilo bi tudi na mestu, da bi vsaka občina morala vpoštevati gotov odstotek tudi za gasilstvo. Imamo sicer častne izjeme, ko občine izdatno podpirajo naša društva, vendar moramo na žalost ugotoviti, da so to bele vrane.

Odzovite se torej občine in okrajni zastopli našemu klicu »Za pomoč,« mi gasilci pa se bodemo vedno radevolje odzvali: »Pripravljeni smo. — Na pomoč!«

Alojzaj Falaž,

tajnik mariborske gasilske župe.

Okrajnim zastopom in občinskim odborom!

Bliža se čas, ko bodo okrajni zastopi in občinski odbori sklepali proračune za leto 1930. Ker smo pa v kritičnih gospodarskih časih, vem, da bodo občine kakor tudi okrajni zastopi znižali svoje izdatke posebno pri podeljevanju podpor na najnižjo vsoto in med drugim črtali tudi podpore gasilnim društvom, ali pa vstavili le malenkostne zneske v ta namen. Da pa štednja ravno pri podporah gasilnim društvom ni na mestu, si dovoljujem na kratko pojasniti.

Po zakonu je dolžnost, vzdrževati gasilsko stražo, ker so pa v Sloveniji po vseh večjih občinah organizirana prostovoljna gasilna društva, katera so si naredila človekoljubno nalogo, pomagati bližnjemu v nesreči, posebno pri požarih, so s tem občine razrešene indirektno te dolžnosti in odgovornosti. Nastane pa vprašanje, odkod naj dobivajo gasilna društva za to potrebna sredstva? Če hoče gasilno društvo vesno vršiti svojo dolžnost, neobhodno rabi zato orodje, rabi brizgalno in cevi ter druge gasilske priprave, kar pa seveda stane ogromno denarja. Ker pa gasilna društva nimajo drugih virov dohodkov, kakor prostovoljne prispevke, ki pa so zelo pičili; srečam mnogokrat gasilca z nabiralno polo v roki, ko roma od hiše do hiše in v pravem pomenu besede berači pri prebivalstvu, kar pa seveda ni prijetno delo, posebno še, ko najde kak gasilec-berač premnogokrat vrata zaprta celo tam, kjer se nadeja na najboljši uspeh. Vendar so prostovoljna gasilna društva prisiljena, nastopiti pot beračenja, če hočejo svoje orodje vsaj v zasilni pripravljenosti vzdrževati. Kako mučno je to za gasilca, ki žrtvuje pri svojem prostovoljno si naloženem poklicu svoje zdravje, da celo življenje, ki je pripravljen po dnevu in ponoči, v vročini in mrazu, ob gromu in tresku, pomagati bližnjemu v nesreči. Pri vsej svoji požrtvovalnosti pa mora, če hoče to nalogo izvrševati, beračiti med prebivalstvom.

Dnevno čitamo v časopisih in plakati nam z velikimi črkami naznanjajo, da priredi prostovoljno gasilno društvo v N. veliko veselico s plesom, wnsko trgatav itd., katere čisti prebitek je namenjen za nabavo gasilskega orodja. Resnično, vendar žalostno je dejstvo, da so gasilna društva, ker drugih dohodkov nimajo, z drugimi besedami: »Podpore ne dobijo od tam, od koder jim pripada,« prisiljena, vsaj na deželi nastopiti to pot. Ob takih prilikah se čestokrat s prstom kaže za nami gasilci in se nam očita, da že spet imamo veselico in zabavo. Kako mučno je to za nas, če slišimo take in enake očitke ter opazke. Gasilci se dobro zavedajo, da prirejanje veselice nam ni niti najmanj v čast, ker vemo, da se s tem razširja pijančevanje in z njim v zvezi druge slabe posledice, pa prisiljeni smo tudi k temu, če hočemo naše orodje obdržati v dobrem in uporabnem stanju. Svesti smo si, da bomo iz čistega dobička, če je tudi malenkosten, zamogli poravnati spet kak star še nepravilnan račun.

Zadnja leta so pričela tudi podeželska gasilna društva nabavljati si modernejša sredstva, da zamorejo uspešneje nastopati proti neprizanesljivemu, vseuničujočemu elementu, kakor motorne in parne brizgalne, po nekod tudi rešilne avtomobile, katerih vzdrževanje pa zahteva naravnost ogromne svote. A odkod naj iste gasilna društva dobijo? To je vprašanje, s katerim si člani belijo glave. Samo en izhod je in sicer ta, da priskočijo gasilnim društvom na pomoč občinski odbori in okrajni zastopi z zadostnimi postavkami v proračunu.

Gospodje odborniki, voditelji naših občin in okrajnih zastopov, pozivam vas, da se spomnite ob tej priliki naših gasilnih društev. Zavedajte se, da samo ime »Gasilno društvo«, v sili ne more storiti svoje dolžnosti, če nima za to svojo večno lepo nalogo: »Pomagati bliž-

Novc knjigc.

Darinka. Romantična spevoigra v 3 dejanjih. Po Ant. Hribarjevi junaški pesmi »Krški zmaj«; priredil in uglašil Josip Lavtižar. — Znana je našim boljšim odrom Lavtižarjeva melodiozna spevoigra »Mlada Breda«. Zdaj je isti pisatelj in skladatelj izdal »Darinko«. Dejanje se godi v 15. stoletju pri Stični na Dolenjskem, v časih najhujšega tlačanstva slovenskega kmeta. — Zaradi svoje romantičnosti bo igra ljudstvu gotovo ugajala. Istotako petje, preprosto, a zelo blagglasno. Kjer imajo društva boljše pevce, se je naj kar lotijo, da jo še to zimo spravijo na oder. Besedilo in partitura se dobi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani in pri založniku g. duh. svetniku Jos. Lavtižarju, Rateče-Planica, Gorenjsko. Cena 4 Din in 30 Din.

Za Bogo- in človekoljubno podjetje

se išče drugov z deleži junaške požrtvovalnosti, s katero bi vplivali na mladino, da bi cvetela, na bolnike, da bi hirali in na umirajoče, da bi umirali v proslavo presv. Srca Jezusovega in Matere božje. — Informacije in prijave pri

I. Palir,

pošta: Loka pri Žusmu.

Lišaji, kožni izpuščaji, srbečica. Kako jih odstranimo.

Navodilo specialista-zdravnika Dr. med. Woltzer.

Lišaji, posebno izvanredno nadležni luskasti lišaj (Psoriasis) in lišaj na bradi so neprijetno in nadležno zlo, kajti oni ne kazijo samo kože ampak tudi bolijo, srbijo, pečejo in izpuščajo večkrat mokrino. Razven tega so večinoma trdovratni in ne malokdaj spremljajo človeka kot zvesti spremljevalci od zibelke do groba. Zato naj človek nikdar ne opusti poti k zdravniku, kajti vsak lišaj je drugačen in vsaka koža zahteva individualno zdrav-

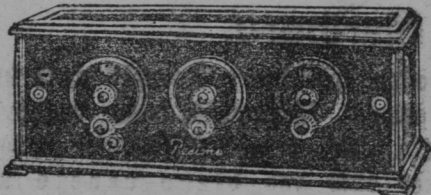
ljenje. V mnogih slučajih se je po mojih izkušnjah sledeče ravnanje dobro obneslo. Vzemite košček »Zuckerjevega« Patentnega medicinalnega mila, drgnite ga z roko ali še bolje z mokro krtačo, z mokrim čopičem ali sličnim, napravi tako kolikor mogoče debele pene, katere pustite nekaj časa stati, da postanejo debele kakor kaša mazilo ali sirup, potem jih nalahno, ne da bi drgnili, deni na tista mesta kože, ki jih je treba zdraviti. Najboljše je, če

se to napravi zvečer, da imajo pene dovolj časa na koži se posušiti in ostati čez noč na njej. Zjutraj pa jih zmocni z vodo ter nalahno umij in potem obriši kožo z mehkim brisačem, ne da bi kožo drgnil. Koža se potem še namaže s »Zuckooch-Cremo«, ki se kakor »Zuckerjevo Patentno medicinalno milo« dobi v vsaki apoteki, drogeriji in parfumeriji. Ta procedura se ponavlja tako dolgo, dokler ne pride zboljšanje.

1490

Predavanja,
pesmi,
godbo,
nov. ce,

od doma in iz tujine Vam nosi dan za
dnem v Vašo hišo dober

R
A
D
I
J
S
K
IA
P
A
R
A
T

Oglasite se čimpreje neobvezno v naši
prodajalni v Mariboru, Gosposka 37
kjer dobite veliko zaloga najmodernejših
sodobnih radijskih aparatov vseh vodilnih
evropskih tovarn. 1424

Radio Ljubljana

Gosposka 37, Ljubljana, Miklošičeva 5.

Poročne prstane

kupite najceneje samo pri tvrdki

M. Ilger-jevemu Sinu
Maribor, Gosposka ul. 15

Ure, zlatnina, očala. Popravila hitro, dobro
in po cen. 1444

Prporočam vse vrste lovskih, ostrostrelnih in
flobert pušk, pištol, revolverjev (samokre-
sov, samokresnih in pištolnih nabojev (Pa-
tronenhülsen). Zamaški in šibre, skrbno na-
polnjeni naboji, ter vse ostale lovske potreb-
ščine. Najnovejše izdelave, montaža daljno-
gledov in popravilo po ceni in solidno. Za-
loga smodnika. Dragotin Čutiča vdova, pu-
škarna, Maribor, Slovenska ulica 18. 1313

Najboljše sadno drevje in vinske trte, v raz-
nih priporočljivih sortah in kakovosti, do-
bite po nizki ceni le pri **Drevesnici Gradš-
nik, Dobrna pri Celju**. Cenik in seznam za-
stoj! 1325

Pletilje sprejme Pletarna M. Vezjak, Maribor,
Vetrinjska 17. 1385

Oskrbnik (Schaffer) se išče. Dr. Scherbaum,
pisarna Maribor, Grajski trg. 1383

Ka gostije in imendane.

Najfinejše štruce za gostijo, okinčane z ženi-
nom in nevesto in spletene srca iz mlednega
testa za godove, kakor tudi kekse in suhor
prporoča pekarna

K. Pisanec, Maribor, Koroška cesta 11.

FRAN STRUPL, Celje

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode,
svetiljk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirjev itd. — Prevzema
vsakršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Na drobno in na debelo.

3

Na drobno in na debelo.

Vajenca s popolno šol-
sko izobrazbo in lepo
pisavo sprejme v trgo-
vino mešanega blaga
Franjo Golič, Buče pri
Kozjem. 1420

Sprejme se dobra ku-
harica, ki bi opravljala
vse gospodinske po-
sle v večji trgovini z
mešanim blagom. Na-
slov v upravnstvu. 1421

Štiriletan fant se da za
svojega. — Naslov v
upravnstvu. 1429

Dekle, pridno in po-
šteno, ki zna kuhati in
druga gospodinska de-
la sprejme takoj Lud.
Krautsdorfer, trgovina
z mešanim blagom, Lo-
če pri Poljčanah. 1416

Pridno kmečko dekle
dobi stalno in dobro
službo pri krščanski
hiši. Biti mora znaž-
no, zanesljivo vajeno
kuhe, pranja ter vsega
hišnega dela. Starost
do 23 let. Oferte posla-
ti na upravo Slov. Go-
spodarja. 1417

Prodam ali dam v na-
jem malo posestvo v
izmeri 3 in pol orala
pri Sv. Barbari pri
Mariboru. Naslov v
upravi lista. 1423

Prodam lepo hišo. Dve
stanovanji, dva vrta,
velik sadonosnik. Av-
tobus promet. — Cena
120.000 Din. Kirchner,
Zg. Poljskava. 1419

Lepo in trpežno
zimsko blago
za obleke kupi-
te najcenejše v

manufakturni trgovini
Srečko Pihlar

1219 Maribor
Gosposka ulica 5

Pozor lesni trgovci,
stavbeniki, veliki pro-
stor ca 300 m² z lepo
stanovanjsko hišo, ma-
gacinom, hlevi v bližini
kolodvora in usnjari-
nja na deželi z hišo
se proda za 85.000 Din.
Lepa hiša z gostilno in
trgovino za 75.000 Din.
Posredovalnica Rapid,
Maribor, Gosposka 28.
1445

Blagovna znamka

„Svetla glava“

se je obnesla. — Med tisoči znamk, ki se priglašajo
vsako leto, pač ni nobena postala znana kakor ta.
Radi pozornosti, ki jo vzbujata slika, in radi globoke-
ga svojega pomena je postal ta znak nepozaben.

»Nnamka Oetker« jamči za najboljšo kvaliteto
po najnižjih cenah in radi tega načela so
tako močno razširjeni.

Dr. Oetker-jev pecilni prašek

Dr. Oetker-jev vanilinov prašek

Dr. Oetker-jev prašek za pudinge itd.

tako močno razširjeni.

Letno se proda mnogo milijonov zavojčkov, ki
pomagajo »prosvitljenim« gospodinjam postaviti v
kratkem času na mizo tečne jedi. Marsikatera ura
se je prihranila, mnoge nevolje radi slabega kipe-
nja močnikov je izostalo.

Otroci se veselijo, če speče mati Oetkerjev šar-
telj, in v otroški sobi ni ničesar boljšega, nego je
Oetker-jev puding s svežim ali vkuhanim sadjem
ali s sadnim sokom.

Pri nakupu pozor na to, da se dobe pri-
stni Dr. Oetker-jevi fabrikati, ker se često
ponujajo manj vredni posnetki.

Dr. Oetker-jev VANILINOV SLADKOR je najboljša začimba

za mlečne in močnate jedi,

pudinge in spenjeno smetano,

kakao in čaj,

šartilje, torte in pecivo,

jajčni konjak.

Zavojček odgovarja dvema ali trem strokom
dobre vanilije.

Ako se pomeša $\frac{1}{2}$ zavojčka Dr. Oetker-jevega
izbranega vanilinovega sladkorja z 1 kg finega
sladkorja in se dasta 1 do 2 čajni žlici te mešanice
v skodelico čaja, tedaj se dobi aromatična, okusna
pijača.

Dr. Oetker-jevi recepti za kuhinjo in hišo

prinašajo izbiro izvrstnih predpisov za pripravo eno-
stavnih, boljih, finih in najfinejših močnatih jedi,
šartiljev, peciva, tort itd.

Za vsako obitelj so največje važnosti, ker
najdejo po njih sestavljena jedila radi svoje eno-
stavne priprave, svojega odličnega okusa in svoje
lahke prebavljivosti povsod in vedno pohvalo go-
spodinji — tudi onih, ki stavijo večje zahteve — in
ker je, kakor je pokazala izkušnja, vsako ponesre-
čenje tudi pri začetnicah izključeno.

Oetker-jevo knjigo dobite zastoj pri Vašem
trgovcu; ako ne, pišite naravnost na tovarno

DR. OETKER, MARIBOR.

KRASNE KODRE

neomejeno trajne pri vlažnem zraku ali potjenju dosežejo dame in gospodje brez škarij kodrak s HELA-KODRALOM. Tudi najlepši bubikopf se polepša s Helo, ker je nepotrebna vsaka ondulacija. Velik prihranek na času in denarju, pospešuje rast las. Vaša podoba Vas bo iznenadila. — Takoj po uporabi obilo onduliranih kodrov, krasne frizure. Mnogo zahvalnic. Posebno gledališke umetnice so polne hvale. Cena Din 12 (3 steklenice Din 28).

1264

Dr. Nikol. Kemény, Košice, Poštni predal 12/235, CSR.

Pohištvo - Preproge

posteljnina, vložki, modraci, zastori, posteljne odeje, pohištvna tkanina i. t. d. najboljše in najceneje pri

Karlu Preis

Brezplačni ceniki!

Maribor, Gosposka ul. 20

Ali že poznate NOVO trgovino s čevlji v Mariboru

Zajamčeno domače ročno delo vseh vrst vsakdanjih in prezimnih čevljev za veliko in male za ženske in moške. Oglejte si brez obveznosti nakupe.

Cene nizke! 1895 Velika izbira.

E. ŽIBERT d. z o. z., Maribor, Glavni trg 18

Največje bogastvo je Vaš vid!

V vsakem oziru se obrnite na
R. BIZJAK - A,
izprašanega koncesijoniranega optika v
Mariboru, Gosposka ulica 16

ki Vam edini garantira za strokovnjaško ter solidno postrežbo. Dobavitelj železniški, trgovski bolniški blagajni, splošni bolnici i. t. d. 1885

Maščevanje moža.

Svetovno časopisje razpravlja na dolgo ter široko o dogodku maščevanja, ki se je doigral pred kratkem v daljni Avstraliji. Avstralija je še danes precej bogata na zlatu. Mrgoli v notranjosti petega dela sveta lakomnežev po hitrem — zlatem obogatitju. Med temi pohlepneži so zvitli, prikriti, pa tudi najbolj divjaški zločini na dnevnem redu.

Na zlato vsebujočih avstralskih poljanah sta živela v svoji hišici iskalca zlata: Janez in Robert. Imel je seboj svojo ženo in Robert. Se je pač tudi pri teh dveh prijateljih zgodilo, kar je žalibog dandanašnji nekak žalosten običaj, da je začel Janez z Robertovo ženo nedovoljeno ljubezen. Taka razmerja vodijo v 90 odstotkih v prepire, kačja sovraštva ter konečno do pobojev.

Janez je tovarišovo ženo tolikanj zmešal, da se je odločila, mu slepo slediti ter ga ubogati v vsem. Skupno sta nič slabega slutečega Roberta napadla. Janez ga je sunil z nožem nad srce, ga

izropal in pobegnil z ženo v trdni veri, da je tovariš obležal mrtev. Ko pa je doznal po mesecih, da se je Robert vendar le izlival, ga je ovadil iz strahu radi pretkano izmišljenega zločina sodišču. Ker sta nastopili proti nedolžnemu obdolžencu dve priči, je bil revež tudi obsojen na več let najstrožje ječe. Vsega pomilovanja vredna žrtev je odsedel v nepopisnih mukah v zaporu v verigah 5 let. Obnašal se je mirno ter vzgledno, so ga pustili po petih letih ven iz kaznilnice na delo.

Nekega dne se mu je posrečilo, da je prekanil paznika ter pobegnil. Znal je zabrisati za seboj vsako sled in tako so tudi oblasti sčasom ustavile zasledovanje.

Na svobodi se je lotil z vsemi maščevalnimi načrti izsleditve svojega najhujšega in peklenško zlobnega sovražnika Janeza. Zo več nego enoletnem potovanju po širni Avstraliji je izsledil gnezdo, v katerega se je bil zatekel njegov nekdanji prijatelj. Dognal je, da je premenil ime in krčmarji v izobilju ter bogastvu na skritih zlatih poljanah med rudarji. Njegove žene se je že bil naveličal ter jo zapodil bogznaj kam. Kot imovit razpečevalec alkoholnih pijač je rajal z drugimi ženskami. Seve se je tudi gibal v popol-

Predno si nabavite zimsko blago obiščite

Trgovski dom

v Mariboru.

Največja modna trgovina v Sloveniji meri 98½ mtr z 36 velikimi izložbami. Velikanska izbira vsakovrstnega blaga nudi čudovito nizke cene. KONFEKCIJI plašče od 300 Din naprej kakor tudi vse blago ceneje kot drugod. Modne knjige zastoj. 1899 Modne knjige zastoj.

Zajamčene klinje za slamoreznice

izdeluje iz najboljšega jekla za kose. Za naročilo zadostuje odris starega noža z natančno vrisbo lukenj. Vsako posamezno naročilo izvršim v 48 urah in dopošljem po pošti. 1402 Cene zmernel!

ERNST TISCHLER fužine, Vitanje pri Celju

Kupci

Pozor

Konfekcijska in manufakturna trgovina
Ivan Mastnak, Celje,
Kralja Petra
cesta 15

Lastna izdelava perila in oblek ter nudi ugodno priliko, da si nakupi vsakdo po najugodnejši ceni iz prvovrstnega blaga narejena oblačila.

Velika izbira usnatih sukenj.

Velika zaloga najlepših štof, hlačvine, blaga za perilo, krojaške potrebščine in razne vrste drugega blaga. 1405

Halo! Radio delavnica in trgovina Franjo Zgeč, Moškanjci. Najmodernejša, najboljša Radio aparate istih popravilo in predelava za ceno kakor nikjer drugod. Pišite še danes. 1408

Posestvo 4 orale se proda, Sv. Rupert 65, Sv. Lenart v Sl. gor. 1488

Najboljši in najcenejši rum si sami naredite, če si kupite Rumov cvet v drogeriji WOLFRAM (Kanc), Maribor, Slovenska ulica. 1302

STVOG

cerkvene vseh velikosti, navadne, voščene Ia, IIa in IIIa, slikane — KADILKO po najugodnejših cenah
Kupite v TISKARNI SV. CIRILA V MARIBORU, KOROSKA CESTA 5.

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupilarno varnem zavodu ki obstoja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Prilhrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča ter nalozbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice

še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse prošnje rešuje brezplačno.

Pisarna dr. Antona Ogrizeka

odvetnika v Celju

se je preselila s pondeljkom dne 4. novembra 1929 iz dosedanjih prostorov na Kralja Petra cesti št. 28 v dosedanje prostore Ljudske posojilnice

v Celju na Cankarjevi cesti 4

poleg davčne uprave. 1867 poleg davčne uprave.

Kupujem f i ž o i

suhe gobe, orehe, kuhano maslo, suhe slive, priporočam vedno sveže žgano kavo, čaj, konjak, rum in drugo špecerijo ter vsakovrstne okove, železno ter kuhinjsko posodo

JOSIP JAGODIČ,
CELJE, GLAVNI TRG.

1425

Zavarovalni banki „SLAVIJI“ v Ljubljani

izrekam tem potom najtoplejše zahvalo za nadvse kulantno postopanje pri določitvi in izplačilu odškodnine za mojo škodo na zgorelih predmetih, tako da jo vsakomur najtopleje priporočam, njenemu zastopniku, gosp. Franu Juraču pa ostanem vedno hvaležen, ker me je s pametnim nasvetom pripravil, da sem se pri njej zavaroval.

Podgorje pri Slovenjgradcu, 15. okt. 1929.

1427

IGNAC OSTOVRŠNIK, m. p.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novozgrajeni palači

Pred frančiškansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

171

ni varnosti pred morebitnim zasledovanjem nesrečnega Roberta. Saj večletna avstralska ječa pomeni — gotovo smrt!

Tako bridko opeharjeni Robert je obkroževal Janezovo bivališče liki tiger svoj plen.

Nekega popoldne so odjezdili iz zlate jame v mesto štirje krčmarjevi hlapci. Med potjo jih je ustavil neznanec z vrečo na rami in jih vprašal, če je njihov gospodar doma. Nagovorjeni so mu pojasnili, da je doma, a popoldne spi v svoji sobi na naslonjaču in ne sme nikdo do njega. Sploh ga bode danes posetila njegova najdražja ljubica iz bližnje farme — lepa ter mlada Judita. Baš radi tega obiska so morali tudi oni z doma in se bodo vrnili enkrat drugi dan popoldne. Dali so mu še dober nasvet, naj opravi z bogatinom svoj posel jutri, ker danes bo njegova pot čisto zaman.

Hlapci so pognali konje v tek, tujec se ni okrenil na povrat, ampak je celo pospešil korake v smeri proti naselbini iskalcev zlata.

Si lahko predstavljate grozno preplašeni Janezov obraz, ko se je sunjen v naslonjaču pre-

budil in ugledal pred seboj že davno mrtvega domnevanega Roberta. Sicer orjak po telesu se je stresel kot šiba na vodi, ko je spoznal, da ga je maščevalec v trdem spanju privezal k stolu z močnim jermenom za roke in noge ter vrat. Ako se je le nekoliko zganil, se mu je zadrgnjevala zanjka krog vratu in mu grozila z zadavljenjem.

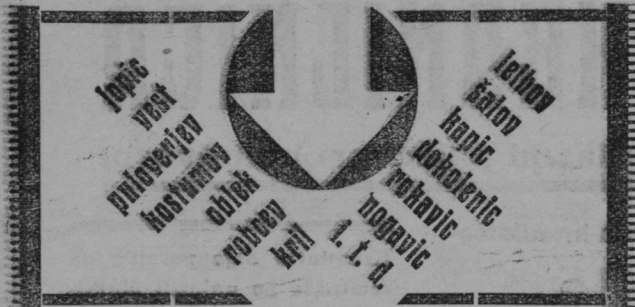
Robert je ujetnika lepo pozdravil, se mu zasmehljajal ter mu razložil, da ga je naučil takele zanjke, v katero je ujet, mornar. Morski roparji uklepajo na ta način smrti zapisane žrtve.

Ni ga vprašal po ženi, ne po denarju, pač pa, če ima pri hiši kaj petroleja. Ko mu je dal lažnjiv odgovor, ga je lopnil z vso silo po obrazu in si poiškal sam olje. S petrolejem je polil tla. Iz nahrbtnika je privlekel celj sveženj časopisja, v katerem je bil popisano z vsemi podrobnostmi zločin, radi katerega je bil popolnoma po nedolžnem obsojen ter pahnjen v ječo. Čital je Janezu z mogočnim glasom vse obdolžitve, s katerimi ga je bil z ničvredno ženo vred obmetal pred toliko in toliko leti. Ko so bili pozvani v spomin vsi strašni dogodki prešlih let, je časopisje na debelo potrosil pod stol, na katerega je bil privezan Janez. Papir je polil s petrolejem. Iz omarice je vzel košček sveče, ga užgal in pritrdil na

Za dolgo zimsko večerje
KARL MAYEVI^{SO}
 spisi
 najbolj kratkočasni. Izšli do zdaj 3 zv.
 po Din 13 v Cirilovi tiskarni Maribor

Moški, ženske, stari, mladi!

Vam vsem je naša znana PLETARNA za to zimo pripravila veliko izbiro toplih pletenih

Vse iz čiste volne in fako po ceni, kakor še dosedaj nobeno leto. Zato pa predno, te reči kupite, si oglejte to

veliko zalogo v pletarni **M. VEZJAR**
Maribor, Vetrinjska ulica 17

Izvanredna ponudba.

Za delavnice in pripomočke, da si nabavite
kožno pelerino za dež

C. O. V. tehtata samo 110 gramov, imitacija ribje kože 1mm. Odlično se je ta pelerina izkazala, ker ne prepušča mokroto, je kóhódnó zlo-živiva, kakor majhna žepna beležnica, ki se jo nosi vedno fahko s seboj, ter je nadvse trpežna. Zelo priporočljiva za dame in gospe (tudi za otroke) v dežju in snegu, za izlete in sport.

Reklamna cena s posebno kapuco in etujem samo 70 Din franko, zacarinjena, poslana po poštnem povzetju, 2 kosa 138 Din.

Razpošilja

A. MARIK

export, PRAHA XVII. Londýnska 57.
(Če ne bi ugajala, jamčimo zameno.)
Naslov natančno napisati. 1396

V stalno službo se sprejme deklica revnih krščanskih staršev v starosti do 16 let. Katera je vajena pospravljanja in nekaj kuhe, ter pridna naj se oglasi pri upravi Slov. Gospodarja. 1418

Razpisuje se z novim letom služba organista in mežnarja pri Sv. Antonu na Pohorju. Oglasiti se je pisмено ali ustmeno pri župnijskem uradu. 1433

Posetje v bližini rudnika Hudejame, obstoječe iz hiše in vsemi gospodarskimi poslopji v dobrem stanju ter 7 oralov zemlje prodam za 25.000 Din. Več pove Franjo Klemen, trgovec v Rečici pri Laškem. 1435

Najcenejši vir za urezavanje šip, kakor prirezavanje po meri in velika zaloga modernih okvirjev pri **Ivan Klančnik**, steklarna, Maribor, Slovenska ulica 15 (za Ljubljansko kreditno banko). 1312

Kmetije

najboljše zameljete seme za bučno olje in prešate v tovarni bučnega olja

J. Hochmüller v Mariboru, južna stran državnega mosta. 1320

LJUĐSKA SAMOPOMOČ v Mariboru sprejme za slučaj smrti in doživetja vse zdrave osebe od 1. do 90. leta in izplača opravičencu od 1000 do največ 53.000 Din na podporah. Zahtevajte brezplačno pristopno izjavo. 1345

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

R. Z. Z. D. Z.

Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog nad 55.000.000 dinarjev.

Vlagatelji ne plačajo od obresti

nobenega rentnega davka

ter dobijo obresti izplačane v celoti brez kakega odtegljaja.

šla v sredino med s petrolejem prepojeni papir.

Ko je bil gotov s temi pripravami, je stopil pred sovražnika in ga obsodil: »Glej, dragi, na prosto ti je dano: ali hočeš sam počasi natezovati z gibanjem jermen krog vratu ter se prav polagoma zadušiti, ali pa čakaj mirno, da bo sveča prigorela do papirja in se boš pekeli precej časa pri polni zavesti, dokler ne boš izdahnili radi opeklín. Unela se bo pa cela tvoja ječa, ker je stavba iz lesa.«

Po izreku sodbe je odšel in zaklenil za seboj vrata. Kmalu se je vrnil in pripomnil: »Priatelj, skoraj bi bil pozabil, da dobiš danes popoldne obisk lepe Judite. Ta bi te znala še rišiti, ako bi bil jaz količkaj nepreviden. Da bo prav vsak žarek upa na rešitev izključen, ti bom zamašil usta, da ne boš klical na odpomoč.«

Janez je moral ziniti na široko, nakar mu je porinil Robert sveženj cunj do goltanca.

Drugič so se zaklenila vrata in na grozno smrt obsojena žrtev je ostala sama v nepopisno strašni zavesti: Moji zločini bodo maščevani pred smrtjo pri polni zavesti na najbolj krut način! Skušal je nategniti jermen, da bi se zadavil, a ni šlo, ker ga je oropal strah vseh moči. Pod nos mu je udarjal duh po petroleju... Plamen sve-

če je plapolal počasi, a sigurno proti grmadi...

Slišal je pred vrati paket konjskih kopit. Jezdec se je ustavil, skočil raz konja ter se bližal naglih korakov njegovi izbi. Natančno ter jasno je slišal glas njegove ljubljene Judite, ki je bila prijezdila še ob ravno pravem času v posete. Udarjalo mu je na uho, kako povprašuje ljubljeno bitje ravno po njem, a jej odgovarja prijazno Robert, da je krčmar baš odjezdil in ga ne bo nazaj pred nočjo!

Edina rešilka Judita ni mogla zvedeti za njegovo usodo, ker je ni mogel poklicati z zamašenimi usti!

Razložil je že z vso sigurnostjo, kako je ljubica odkorakala izpred vrat in ga je zavil v strašno zavest oddaljajoči se paket konjskih kopit...

Judita se je vrnila proti večeru, kakor jej je bilo naročeno. Mesto prijazne krčme je našla kup tlečega ter kadečega se pepela, na sredini pogorišča pa obžgane ostanke smrtno maščevanega Janeza! O maščevalni roki Roberta je zatonila doslej vsaka sled!

Ste naročeni na **„NEDELJA“**?

Ljudje vsak teden? prinaša vsakokratni novejši svetovni in domači ter druge podane vsešte danke, razen tega pa tudi lepo povest „Oznanje ljube Gospe“ in mične zgodbe za deca. Stanje mesečno le 2.- Din (letno 24.- Din). Se danes si naročite Nedeljo po dopisnici na naslov: **Uprava NEDELJE, Maribor, Slovniški trg 39.**

Brezpogojno si oglejte pred nakupom **ODEJE**

najnovejši ilustrovani cenik veletrgovine **STERMECKI**, katerega dobite na zahtevo taltoj brezplačno. Izbrali si boste lahko prešite odeje vseh vrst solidne ročne izdelave po sledečih nizkih cenah: flanel 150, kambrik 144, ruš 150, klot 165, rožast 260, tiger 48, 50, posteljne garniture 280, 275, madras garniture 78, 89, preproge na meter po Din 22-50. Razen tega

najdete v ceniku še mnogo drugih predmetov po najnižjih cenah. Kar ne ugaja se zamenja ali vrne denar. Čez Din 500— poštine proste pošiljke. 965

VELETRGOVINA H. STERMECKI, CELJE, št. 24, Slov.

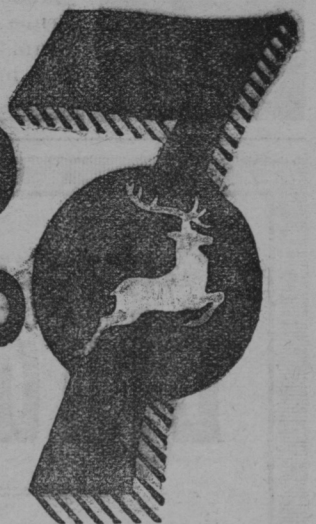
Med 7 prednostmi ena :

Slike za izrezati!

Praktično za perilo in lep dar za drage malčke s slikami za izrezati daje

Schichtovo Terpentinovo Milo

1287

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1930, ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obrajan.

V „Veliki Pratici“ najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — koledar za pravoslavne in protestante; — pošne določbe za Jugoslavijo; lestvice za kolke na menice, poštнице, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; vse sejne na Kranjskem, Koroskem, Stajerskem, Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živine; — tabelo nektarov v orah; — popis vseh važnih domačih in tujih dolgov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kinotovalec in žena v hiši.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pisмено pri založniku:

tiskarni **J. Blasnika nasl. d. d.** v Ljubljani.

1188

Suhe gobe fižol orehe 1341

in druge pridelke plačnje najboljše

Sever & Romp., Ljubljana

Za zime vsakovrstno blago in vse potrebščine v velikih izbirah najugodnejše v trgovini **F. Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer**. Nakup jajc, mesa, putra, suhih gob, vinskega kamna, fižola ter vseh poljskih pridelkov. Zamenjava pšenice za mekel Zamenjava bučnic in solnčnic za prvovrstno bučno olje. 1390

Specialiteta :

Krstna oprema 1086
L. PUTAN, Celje
Ustanovljeno leta 1898

Posestvo 20 oralov z 15 polovnjakov pijače, 10 polovnjakov vina in 1 polovnjak žganja se proda za 250.000 Din, Svicina 10, Zg. Kungota. 1434

VOZNI RED

veljaven od 6. okt., je izšel. Dobl se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in stane **2 Din**

Počine, sukno, loden, hudičovo kožo, za čevlje in vse čevljarske potrebščine kupite najugodnejše v trgovini **Fr. Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer**. 1407

Sobo- in črkoslikanje izvršuje po cenih in okusno **Franc Ambrožič, Maribor, Grajska ulica 2.** 1276

Kje si bomo nabavili dobro zimsko blago ?

zimsko blago

v Mariboru

v manufakturni trgovini **Franjo Majer**

na Glavnem trgu št. 9

Tam dobite res dobro češko blago po zelo zmeranih cenah.

1290

Najvarnejše in najboljše naložite
svoj denar pri

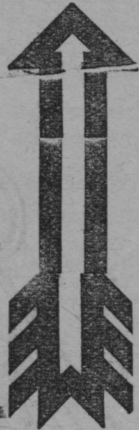
Kmečki posojilnici v Murski Soboti

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

Poštni ček. račun 15.229.

Sprejema hranilne vloge,
daje posojila, na knjižbo,
poroke ter tudi na tekoči
račun.

Za varnost vlog jamčijo
vsi člani s celim svojim
premoženjem.

Poštni ček. račun 15.229.

Obreduje hranilne vloge
po 8% vezane in večje do
9% ter ne odteguje vlagateljem
rentnega davka.

Za varnost vlog jamčijo
vsi člani s celim svojim
premoženjem. 1364

USNJE

in čevljarske
potrebščine,
kakor tudi
vsakovrsne
gornje dele čevljev

kupite najboljše in najceneje pri
Vaclav Vošinek, trgovina z usnjem
Maribor, Roroška c.13

Zahvala.

Tem potom izrekamo podpornemu
društvu

„Ljudska Samopomoč“
v Mariboru

najlepšo zahvalo za takoj izplačano
pripadajočo podporo po smrti naše ma-
tere **Marije Dokl** in priporočamo to ne-
precenljivo društvo vsakomur v takoj-
šnji pristop, ako še ni njega član.

Sv. Jakob v Sl. gor. 16 nov. 1929.

1443

Rodbina Dokl.

Prvovrstna glazbila direktno iz
TOVARNE
oziroma tovarniškega skladišča

Veliki
ilustrovani

CENIK

dobite zastonj!

Naročite ga od največje odpreme tvrdke glazbil v Jugoslaviji:

MEINEL I HEROLD

tovarna glazbil, gramofonov in harmonik

podružnica **MARIBOR**, br. 106-B 1159

Violine	od Din 95.—	napr.
Tamburice	od Din 98.—	napr.
Mandoline	od Din 136.—	napr.
Trube	od Din 595.—	napr.
Gramofoni	od Din 345.—	napr.
Roč. harmonike	od Din 85.—	napr.

Oglašujte

v Slov. Go-
spodarju.

Samo do
božiča

svileni
zastonj
roboi!

dobite pri nakupu za D 500 v vrednosti
pri

I. TRPIN, Glavni trg št. 15
in v

„Tekstilnem bazarju“ Vetrinjska ul. 15

Tam se dobi vsakovrstno sukno, platno,
baržun, svila itd. po jako nizkih cenah.

876 Oglejte si pred nakupom.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri
Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog zna-
ša nad Din 75.000.000.—.
Posojila na knjižbo, po-
roštvo ter zastavo pod
najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000
članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni in invalidni davek
plačuje posojilnica iz svo-
jega in ga ne odteguje
vlagateljem.